

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XVI. ÉVFOLYAM, 52. SZÁM.

Debrecen, 1939 március 4 szombat

ÁRA: 12 FILLER.

Beck lengyel külügyminiszter állást foglalt a magyar-lengyel közös határ mellett

A francia sajtó a varsói megbeszélésekről — Gayda olasz publicista a ruszin kérdéssről, Kárpátalja helyzetéről és a Dunamedence kérdéseiről

Páris, márc. 3. A francia sajtó egy része Ciano gróf varsói útjával kapcsolatban úgy értesül, hogy Beck lengyel külügyminiszter a megbeszélések során ismétellen állást foglalt a magyar-lengyel közös határ terve mellett.

A République utal arra, hogy sem Varsó, sem Budapest nem mondott le erről a tervéről. Olaszország a maga részéről kedvezően fogadta ezt a tervet. Ha Olaszország megérti a varsói tárgyalások tanulságait, akkor Róma megértően fog állást foglalni a lengyel részről ohajtott dunai együttműködés kérdésében is.

Ne felejtsük el, — írja a République —, hogy a magyar-lengyel közös határ kérdésén kívül más dunai feladatok is megoldásra várnak, Magyarország és szomszédai, valamint Bulgária és szomszédai között Olaszország szívesen játszaná a közvetítő szerepét. Nos, Lengyelország igen jó viszonyban áll Budapestelel, Belgráddal, Bukaresttel és Szófiával egyaránt. Varsó Olaszországot hathatóan támogatná a dunai közeledés művének megvalósításában. Kétségtelen, hogy ezt a kérdést megvitatatták.

Varsó, márc. 3. Az Illustration Kurjer Codzienny Virginio Gayda nyilatkozatát közli Ciano gróf lengyelországi látogatásával kapcsolatban. A cikkben Gayda Közép-Európa politikai kérdéseiről a főbbi között ezeket mondja:

Lengyelország semmilyen különleges politikai rendszerrel nem akar összekapcsolódni és kerüli az ideológiai blokkokat, ami megfelelő földrajzi helyzete követelményeinek, Olasz részről elegendőnek tekintik, hogy a lengyel kormány megérti az olasz politika érdekeit olyan mértékben, ahogyan mi is megértjük a lengyel politika érdekeit.

A beszélgetés ezután a kárpát-rosz kérdésre terelődött. Gayda a következőket mondotta:

A bécsi döntés az egymással megegyező német-olasz álláspont kifejezése volt a ruszin kérdésben is. A német és olasz megbeszélések eredménye az új magyar határ. A bécsi döntés óta a helyzet rendkívül erősen bonyolódott.

— Amit különben Lengyelországban és Magyarországon előre láttunk — jegyzi meg a lap tudósítója. — Ebben a pillanatban jobb közelebről nem fejtegetni a kérdést — folytatja Gayda. —

Mindenesetre ki lehet jelenteni, hogy mind a német, mind az olasz kormány állandóan igyekezettel kíséri a ruszinszkoii helyzet fejlődését.

A ruszin kérdés után Olaszországnak a Duna-medencében és a Balkánon vitt szerepére terelődött a szó. Ugyanazt a szerepet akarjuk játszani, mint azelőtt — folytatta Gayda. — A Duna-menti és a balkán államokkal való olasz gazdasági kapcsolatok, amelyek a szankciók idején összekuszálódtak, most térnek vissza a normális állapotba. Mi sohasem törekedtünk más országok feletti szupremáciára, mindig csak a velük való együttműködésre. Kellően értékeljük Németország és Lengyelország hatalmi érdekeit is és nem törekedünk versenyre. Hamis a

francia sajtónak az a nézete, hogy a németek kiszorították bennünket a Duna-medencéből. Ellenkezőleg. Ma a dunamenti és a balkán államokkal való gazdasági kapcsolatainknak szankciók előtti helyzettel megegyező helyreállításáról lehet beszélni.

A továbbiak során az olasz-francia viszonyra tert rá Gayda. Felmentette az 1935. évi egyezményt, amely hivatva volt a két ország közötti viszonyt szabályozni és amelyet nem ratifikáltak és nem tartottak be.

— Ahelyett — mondotta —, hogy Olaszországnak Abesszíniában szabadkezet adtak volna, szankciókat kezdeményeztek vele szemben. Az olasz kormány nézete szerint ilyen körülmények között Olaszország és Franciaország között min-

den vitás kérdés továbbra is nyitva áll. Mindent előről kell kezdeni. Az olasz közvélemény türelmetlenül várja a francia álláspont határozott körvonalazását.

Az ukránok megriadtak egy özcsapattól

Ungvár, márc. 3. Az ungvári határon ukrán oldalról az elmúlt éjjel nagy tüzelésbe kezdtek. Magyar oldalról világitó rakétákat löttek, mire kiderült, hogy az ukránok egy özcsapattal riadtak meg és arra kezdtek tüzelni.

A román külügyminiszter elutazott Varsóba

Bukarest, márc. 3. Gafencu román külügyminiszter péntek reggel 9.30 órakor, Gretzianu külügyminiszteri főtákar és Racinski bukaresti lengyel követ társaságában elutazott Bukarestből Varsóba. A külügyminisztert a minisztérium főtisztviselői és a lengyel nagykövetség tisztikara bucsúztatta. Ugyanezen a vonaton román újságírók csoportja is utazott Varsóba.

Minden embert felszólítok a béke érdekében

XII. Pius pápa első beszéde

Róma, márc. 3. A biborosi testület tagjai pénteken délelőtt a Sixtus kápolnában XII. Pius pápa elé járultak és megtörtént az adoratio, melynek során a biborosok egyenként ismét a pápához járultak, megcsókolták lábát és kezét, majd a pápa sorra megcsókolta arcukat. Pius pápa ezután beszédet intézett a biborosi testülethez, melyben többek között ezeket mondotta:

Az atyai üdvözet mellett ki akarjuk fejezni ohajunkat és felhívásunkat a béke érdekében. Annak a békének az érdekében, amelyet tiszteletreméltó elődöm oly nyomatékosan ajánlott az embereknek és amelyért oly forrón imádkozott, hogy azért még életét is önként felajánlotta Istennek. A béke, Isten eme szentséges és „minden érzelmen felül álló” adománya érdekében, amelyet minden igazhívó embernek kívánnia kell és amely a szeretet és igazság gyümölcse kell, hogy legyen. Minden embert felszólítunk a béke érdekében: a nyugodt lelkiismeretek békéjére, Isten szeretetében, egységes isteni szent szeretet által egybekapcsolva családok békéjére és végül a nemzetek közti békére,

a kölesönös testvéri család legfelsőbb érdekeinek jegyében, az isteni Gondviselés tekintete és védelme alatt. Óriási bajok látomása tárul szemünk elé, amely bajok ma a világot nyugtalanítják és amelyeknek orvoslására Isten minket feyvertelenül, de bizalommal eltelve küldött. Szent Pál szavaival élve „biztatunk mindenkit együttesen és külön-külön”. Értsetek meg jól minket, szilárdan hiszünk benne, hogy sem Ti, fiaink, sem pedig Ti, testvéreink nem lesztek azok, akik az általunk kifejezésre juttatott ohajt meghiusítjátok. Isten kegyelme után leginkább a Ti jóakaratosokba vetjük bizodalunkat.

Ezután apostoli áldását adta a megjelentekre.

XII. Pius első napia

Róma, márc. 3. XII. Pius pápának első napja rendkívül erős munkában telt el. A pápa már reggel 6 órakor felkelt, elhagyta lakosztályát és hivatalos helyiségébe megbeszélte a teendőket, megadta a szükséges utasításokat. Később a pápa kivonult az első loggiába és ellépett a díszsereg előtt Délelőtt 11 órakor vonult be a pá-

pa a Sixtus kápolnába teljes főpapi díszben, fején az arany nitrával. Az énekkar Du ex Petrus kezdetű énekkel fogadta a pápát, aki helyet foglalt trónján. A trónról mondotta el ezután beszédét. Áldásosztás után a pápa visszavonult magánlakosztályába. Délután 14.30 órakor Öszentsége kihajtott a Vatikán kertjeibe rendes délutáni sétájára.

A pápa megválasztása alkalmával Róma ünnepi napokat él át, a középületeket fellobogózták és az utcákon a papok, apácák ezrei láthatók. Vatikán környékét még ma is tizezrekre menő tömeg lepte el. Az esti órákban a várost kivilágították. XII. Pius családtagjai Rómában élnek. A pápa két nővére közül Giuseppina férjzett Mengherini professzorral, a másik nővére, Elisabeth férjzetlen. Három unokaöccse van a pápának, akik

közül kettő nemesi testőr, a harmadik pedig Vatikán állam főtanácsosa.

Március 12-én lesz az új pápa i. e. koronázása

Róma, márc. 3. Az új pápa kijelentette, hogy azért választotta a Pius nevet, mert egész egyházi pályafutása két Pius nevű pápa uralkodása alatt folyt le, másfelől különös hálóját is akarta ezzel kifejezni XI. Pius pápa iránt, aki mindig szeretetével tüntette ki.

A hagyományok szerint az új pápát a megválasztás utáni első vasárnapon szokták megkoronázni, miután azonban most csak két nap van vasárnapig s ez az idő nem elégséges a szükséges előkészületek megtételére, a koronázást a következő vasárnapra, március 12-re halasztották.

A római lapok kiemelik, hogy az új pápát különösen az irgalom és a jótékonyság erőnei jellemzik, ami igazolni látszik Malachias jóvendülését, amely szerint az egyház 262-ik pápája „pastor angelicus” lesz.

Valószínű, hogy egyhangú volt a választás

A konklávé lefolyásáról természetesen semmiféle hivatalos, sőt még magánbeszélések sincsenek, hiszen a bíborosok és a konkláviszták a konklávé előtt esküvel fogadják, hogy a konklávé lefolyásáról semmit el nem árulnak. Ennek ellenére bizonyos jelekből következtetnek a szavazás lefolyására és így valószínűnek tartják, hogy Pacelli bíboros már a délelőtti szavazáson igen nagy többséget kapott és csak néhány szavazat hiányzott a kétharmad többséghez. A tapasztalat azt mutatja, hogy abban az esetben, ha már az első szavazásnál igen nagy többség alakul ki valamelyik bíboros személye körül, akkor a legközelebbi szavazásnál már mindenki rászavaz, miután már kitűnik, hogy ki a legméltóbb a pápai szék betöltésére. Ilyenformán valószínű, hogy a döntőni szavazáson Pacelli bíborost egyhangúan választották meg pápává.

Az új pápa pályafutása

Róma az új pápában nemcsak a katolikus világ új fejét és XI. Pius pápa legméltóbb utódját, hanem egyúttal az örök város fiát is üdvözli. XII. Pius személyében ugyanis 218 év után ismét olyan pápa került Szent Péter trónjára, aki Róma város szülöttje.

Az új pápa Róma renaissance-negyedének egyik régi házában, az Orsiniak utcájában látta meg a napvilágot. Kisfiú korában gyakran járt a szomszédos templomba ministrálnál és már gyermekkorában is nagy vallásosságról tett tanúságot. Nem számítva azt az időt, amelyet mint nuncius Németországban töltött el és leszámítva gykori külföldi útjait, úgyszólván egész életét Rómában töltötte és a városban rendkívül nagy népszerűségnek örvend.

XII. Pius pápa különösen három tulajdonsággal tűnt ki társai kö-

Meghüléses betegségeknél,

rheumatikus és köszvényes fájdalmaknál, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, valamint izületi- és tagfájdalmaknál, gyorsan és biztosan hatnak a Togatabletták. Orvosok ezrei ajánlják, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat. Teljesen ártalesszerű. Minden gyógyszerárban P. 1,60.

zül: mélyeséges ájtatosságával és aszketizmusával, szóbeli képességével és nagy diplomáciai ügyességével.

Az új pápa kétségtelenül a zarándokok százait fogja Rómába vonzani, annál is inkább, mert az olaszon kívül franciául, németül, angolul, spanyolul, portugálul és magyarul is beszél.

Az új pápa fáradhatatlan munkás, aki semmiféle testi fáradtságot nem ismerve tett eleget eddigi kötelezettségeinek. Amerikai útja során repülőgépre ült, hogy minél gyorsabban be tudja járni az Egyesült Államok nagy katolikus központjait.

Mint bíboros államtitkár, min-

A kormányzó üdvözlő távirata a pápához

Horthy Miklós kormányzó a Szentatyához megválasztása alkalmából a következő üdvözlőtáviratot intézte:

Öszentsége XII. Pius pápa, Vatikánváros.

Különös örömmel értesültem Szentségednek a pápai trónra történt megválasztásáról. Kérem Szentségedet, fogadjon mély tisztelettel kifejezett szerenese kívánataimat, amelyekhez a magyar nemzetnek Szentséged boldogságát és az egyház virágzását forrón óhajto jókívánatait fűzöm.

Horthy Miklós

Magyarország kormányzója.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök XII. Pius megválasztása alkalmával Granito del Monte bíboroshoz a következő táviratot küldte:

Ezen örömteljes napon, amelyen a bíbornokok szent kollégiuma Öszentségét, XII. Pius Szent Péter trónjára emelte, kérem Főmagasságodat, fogadjon a m. kir. kormány jókívánatait Öszentsége sze-

den reggel hat órakor kelt és félórával később szentmisét mondott magánkaplójában. Innen egyszerű papi ruhában hivatalába ment és a délelőtti jelentések olvasásával, fogadásokkal és utasítások kiadásával töltötte el. Félkettő és félhárom között elfogyasztotta egyszerű ebédjét, majd rendszerint gépkocsibaült és a Borghese-kertbe hajtatott, ahol kiszállt a kocsiból és hosszú gyalogos sétát tett. Gyakran tett sétákat a Monte Mario-kertben is, nyáron pedig az Albano-tó környékét járta be. Délután ismét visszatért hivatalába és ismét megszokott munkáját folytatta legelőször éjjel két óráig.

mélyes boldogságához, szerenés és hosszú uralkodásához. Különösen nagy örömet keltett bennem ez a hír, mert kultuszminiszteri minőségemben nekem jutott a megtisztelő kitüntetés, hogy Öszentségét Budapesten üdvözölhettem, amikor a nemzetközi eucharisztikus kongresszus és a Szent István jubileumi év megnyitását magas jelenlétével megtisztelte.

gróf Teleki Pál

m. kir. miniszterelnök.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök ma délelőtt Angelo Rotta budapesti nunciusnál kifejezte a kormány szerenese kívánatait. Utána gróf Csáky István külügyminiszter jelent meg a nunciusnál. Szerenese kívánatait fejezte ki a nunciaturán József főherceg is. A főherceg ezenkívül táviratot is intézett XII. Pius pápához. A főváros törvényhatósági bizottságának nevében Karafiáth Jenő főpolgármester küldött üdvözlő sürgönyt Öszentségének.

Ellenzéki felszólalások a zsidójavaslat vitájában

Budapest, március 3. A képviselőház pénteken folytatta a zsidójavaslat tárgyalását. Malasics Géza szólalt fel elsőnek. Foglalkozott Végváry József felszólalásával s azt vitatta, hogy nem lehet szó egy külön zsidó fajiságról. A zsidógyűlölet hullámaival mindig alantaszó ösztönök kísértek, melyek bomlasztó hatással voltak az egész társadalomra. Nem igaz — mondotta —, hogy a zsidóság nem képes asszimilálódni. Az uszító antiszemitizmus nem más, mint a felelősség áthárítása. Szerinte az országban nagy a belső elégedetlenség, de a zsidójavaslat ez ellen nem használ, mert a falu népe nagyon jól tudja, hogy a zsidójavaslat nem segítene rajta. Abban, hogy idáig jutottunk, a zsidóság annyira bűnös, amennyire kapitalista. A kapitalizmusban azonban zsidók és keresztények valláskülönbség nélkül részesek. Az ország súlyos helyzetének három tényezője van: a teljesen szabadjára hagyott monopolkapitalizmus, a nagybirtokrendszer és végül a mindkettővel szövetséges magas bürokrácia.

Malasics Géza ezután a bevándorlásról beszélve hangsúlyozta, hogy a galiciainak nem kellett belopakodniuk, mert a bécsi udvar formális utasítást adott a magyar kormányhoz, hogy engedje be a galiciai zsidókat s elöregítették ezt, mert a 48-as magyar nemesekkel szemben a beözönlött zsidók megbízható kormánypártiak lettek. Ezért kaptak állami regálé-bérletet, majd italmérségi jogot és más állami egyedárúságokat. Hajlandó minden szigorú jogalkotásra a kapitalisták és a kizsákmányolók el-

len, de nem hajlandó a sokezerényi szegény zsidó kisember üldözését pártolni. Ezután a zsidó hadirokkantakkal és hadviseltekkel szemben való bánásmódról beszélt. Negyven ezer mezőgazdasági munkanélküli van s ezeken mit segít a zsidójavaslat. A kenyértelessé vált zsidók munkahelyeire idegenek lesnek. Szerinte a zsidók tudtak asszimilálódni, tudtak teljesen magyarokká válni, de a svábok közül ale több csak még öntudatosabb sváb lett. A javaslatot nem fogadják el.

Fábián Béla a következő szónok. Azzal kezdte beszédét, hogy egy az Isten, egy az igazság és egy az erkölcs. Rátért arra, hogy a hitelhagyást előnyben részesítik, ez pedig nem egyeztethető össze a hitű keresztény emberek véleményével. A zsidók vallási tantételei nem utköznek a magyarsággal — mondotta. — A zsidó vallás nem akadályozza meg a zsidókat, hogy hazájukkal szembeni kötelezségüket teljesítsék. Nem akadályozott meg vallásunk abban, hogy a haretéren teljesítsük kötelezségünket, nem akadályozott meg abban, hogy teljesítsük kötelezségünket a forradalommal szemben és nem akadályozott meg abban sem, hogy mint polgárok dolgozzunk a hazáért, adót fizessünk és amikor úgy követelik, minden áldozatot meg-hozunk a hazáért. Nincs olyan tantételünk, amely miatt nekünk szegyenkeznünk kellene. Erkölcsi fel-fogásunk és vallási tantételeink semmiféle kivételt nem hordoznak magukban. Legyenek meg-győződve arról, hogy a vallásához-hű zsidó legalább olyan magyar.

— Aki túlsokat evett, vagy ivott és ezért rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes Ferenc József keserűviz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és frissíti egész szervezetét. Kérdezze meg orvosát.

mint az a zsidó, aki más vallásra tért át. En tisztelem mindenkinek lelki szabadságát, de védem az egyistenhitet, amely az enyém és védem a vallást, amelyben őseim éltek és amelyet én sem fogok megtagadni soha, aminthogy nem fogom megtagadni soha a hazámat sem.

Beszélt arról, hogy a javaslat ki akarja ütni a kenyeret azoknak a zsidóknak a szárából, akik harcoltak a hazáért, akiknek ősei már a 48-as szabadságharcban is Kossuth mellett küzdöttek. A zsidó hősök árvait is sújtják. Rámutatott arra, hogy a zsidók nem beszivárogtak az országba, hanem már Szent László alatt éltek itt, mert törvényt hoztak a zsidók ellen. Beszéde további részében rámutatott arra, hogy a magyar történelem új korszakának előestéjén bontották meg a magyar egységet ezzel a kérdéssel és azzal, hogy 500.000 zsidót akarnak kiközösíteni, felmerült a német és tót nemzetiségi kérdés is. A zsidók most azért könyörögnek, hogy ne tekintsék őket nemzetiségnek és ezzel szemben akadnak, akik vállalni akarták miúgy, amit a zsidók nem akartak vállalni.

Beszéde végén hangsúlyozta, hogy aki magyarnak érzi magát és küzdeni, dolgozni akar a magyarságért, azt nem kiközösíteni kell, hanem befogadni.

Fábián másfélórás beszéde után jelentette ki, hogy nem fogadja el a javaslatot.

Dulin Jenő volt a következő szónok, aki felszólalásában azt fejtette, hogy minden törvénynek az a célja, hogy a nemzet egyetemes érdekeit szolgálja. A zsidókérdés felvetődött, meg kell oldani tehát minél hamarabb. Azonban hogyan oldjuk meg? A javaslat önmagában még nem jelent megoldást és én nem tartom megoldásnak azt, ami rossz. A megoldás csak akkor szolgálja az ország érdekeit, ha helyes. Ennek a kérdésnek a megoldása szempontjából nem a zsidók érdekeit tekintem. Van egy sokkal magasabb szempont és ez a nemzet érdeke.

A kérdést a nemzet érdekének nézőpontjából kell bírálni. Így nem érhet bennünket az a vád, hogy a zsidóság érdekeit akarjuk védelmezni.

Az általános elvi szempontokat megszögezte pártvezérem, Fekhardt Tibor. Ezek az én meggyőződésemet is kifejezték.

— Rengeteg olyan hibája van a javaslatnak, amelyet kénytelen vagyok bírálat tárgyává tenni. A törvény azt mondja, hogy a javaslat a keresztiséget, mint szentséget nem érinti. Dehogy is nem! Hat az isteni erő nem asszimilál? Mégis mi vitatjuk a keresztiség teljes asszimilációját, mi magunk szótöbbséggel döntünk afelett, hogy ki asszimilálódott és ki nem. Nem tudom, egy elkövetkezendő korban nem fognak-e rajtunk mosolyogni, hogy mi azon vitakoztunk, hogy a

V i g s z i n h á z

Herezeg Ferenc nagyszerű vigjátéka:

Kék róka

Zarah Leander, Willy Birgel, Paul Hörbiger

Erősen gyűjtik a vásárlók a repülőbélyeget

Csak tegnap hoztuk nyilvánosságra, hogy aki 600 repülőbélyeget gyűjt, utalványt kap a Debreceni Repülő Clubtól egy sétatrepülésre és ma már a vásárlóközönség fokozott buzgalommal kérte és gyűjtötte a bélyegeket.

Eppen a repülés nagy nemzetvédelmi ügyére tekintettel ezúton figyelmeztetjük a kereskedőket, — akik szivesek voltak a repülőbélyegek forgalombahozásának munkáját magukra vállalni, hogy ne tartsák vissza a bélyegeket azzal az indokkal, hogy az árát inkább ők kifizetik. A cél nem az, hogy egy-két kereskedő adjon 10—30 pengőt, hanem, hogy mindenki áldozzon egy évben egyszer pár fillért. Kérjük tehát a kereskedőket, hogy adják át minden vevőjüknek az egy pengőn felüli vásárlások alkalmával a krajeáros repülőbélyeget. Nem pusztán a pénz megszerzése volt itt a főcél, bár kétségtelen, hogy erre most különösen nagy szüksége van a pilótaképzésnek, hanem mindenekfelett az: akarta és akarja a Repülő Club a közönséget belevenni, hogy a város társasalmának apraja-nagyja öreze a közönséget, a felelősséget a repülő hadseregünk feltámasztásáért folyó harcban.

Magát Lossonezy István főispánt is elsősorban ez a fontos nemzeti szellem nevelő szempont vezette és ezért kér mindennap

pontos jelentést arról, hogyan áll az ügy, miként történik a repülőbélyegek forgalomba hozása, kik vesznek részt az adminisztratív munkában.

Nagy örömet jelentett az ügyek intézőinél, hogy a MOKTAR szintén jelentkezett önként és kért bélyegeket, hogy pénztáránál forgalomba hozhassa. Nyilván a több bankok is követik a szép példát. — Ujabb jelentkezések is történtek néhány hazafias érzésű kereskedő, akiket nem kértek fel még a bélyegek árusítására, meg sem várva a felhívást, önként jelentkezett. Így Krausz Mór cipőüzlete, Hunyadi u. 14., Pintér Gusztáv órák, Piac u. 18., Rosenfeld József papírkereskedő, Deák Ferenc utca 2. és végül az Idegenforgalmi Hivatal, amely szintén kért bélyegeket.

Tegnap ismét sok kereskedő megkapta a repülőbélyegeket és most már csak kevesen vannak hátra azok közül, akik az első menetben bélyegeket kapnak. Reméljük, hogy nem sokára elfogy ez a mennyiség és következnek az újabb csoport, úgyhogy májusra, júniusra már meg is lesz a nélkülözhetetlenül szükséges összeg a pilótaképzéshez.

Kérjük a vásárlók a repülőbélyeget, a 600 darab hamar összegyűlik és nagyon kellemes ösztárpülés lesz érte a jutalom.

Egy krajeárt a repülésért!

XII. Pius pápa egykori kijelentései Magyarországról

Különös jelentőséget nyernek most, amikor Pacelli bíboros személyében XII. Pius néven új pápa került a pápai trónra, azok az emelkedett szellemű, szeretetteljes kijelentések, melyeket Pacelli bíboros, mint pápai legátus tett a mult évi budapesti Eucharisztikus kongresszuson. Idézzük emlékeztető ezeket a szavakat.

Pacelli bíboros a kormányzó pár ünnepi estebédjén a kormányzó pohárköszöntőjének viszonzásakor mondotta:

— Ez a nép, amely keletről jött és lelkében a keleti gondolat tündöklő mélységeit hordozza, a nélkül, hogy elvesztette volna sajátos jellemvonásait, naggyá nőtt a nyugati földön, amelyet új hazájának választott, részeseült a nyugati keresztény civilizációból, megerősödött és megtisztult általa és benne, fokozatosan készült arra, hogy ezzel a civilizációval szemben olyan szerepet töltsön be, amely kegyetlen megpróbáltatások közepette is belsőleg gazdagította és nemesítette, s amely mindig értékes mozzanata fog maradni az európai történelemnek és kultúrának.

... Ilyen érzelmekkel eltelve kívánok tökéletes boldogságot Főméltóságodnak és a Főméltóságú asszonynak s kérem a jelenlevőket, hogy álljanak mellem abban a szívből jövő kívánságban, amely egyúttal fohász is: hogy a lovagias és vitéz magyar nép, amely rettenthetetlennek és diadalmasnak mutatkozik még a megpróbáltatások napjában is, az igazság és a béke jegyében öntudatos kitartással, az együttműködés és a másokkal való megértés szellemében haladasson egy Isten-áldotta jövő

felé, saját boldogulására és az egész keresztény világ javára.

Dicsértessék a Jézus Krisztus — mondotta Pacelli bíboros az Eucharisztikus Kongresszus megnyitásakor magyarul. — Kedves magyar testvéreim! Öszintén örülök, hogy mindnyájunk közös Atyjának üzenetét tolmácsolhatom önöknek. Örömmel jöttem szép hazájukba és kérem a jó Istent, áldja meg ezt az Eucharisztikus Kongresszust és mindnyájunkat, akik azon részt vesznek. Isten áldása legyen velünk! Eljen az Eucharisztikus Kongresszus! Eljen Mária országa! Eljen Magyarország!

— Követeljük az igazságot Krisztusban, aki, sajnos még ma is egyesek szemében botrány, másoknak balgaság; akit sokan félreismernek, vagy gyaláznak, akit Munkácsy Mihály zseniális esetje megrázó és drámai jelenetben ábrázolt Pilátus előtt azon a képen, amely nemcsak a mult idézése, hanem szinte jóslatszerű figyelemztetés a jelen számára.

— Amennyire igaz az, hogy a bűn boldogtalanná teszi a népeket, ép úgy igaz az is, hogy a vallás, amely nem az emberektől, hanem Istentől jön, boldogokká és a gyókká teszi őket: mert a vallás teszi jóvá a polgárokat, amikor megtanítja őket arra, hogy az uralkodóban Isten fenségének egy sugarát lássák és hogy a felsőbb hatalmuknak ép úgy engedelmeskedjenek, mint Krisztusnak.

— Magyarország Nagyasszonya — mondotta magyarul — áldjon meg benneteket, A Szent Jobb védjen meg benneteket! Eljen Magyarország!

— Fensőges a cél: a szívekben

lángra akarjuk gyújtani a hősök lelkiületét, hogy megmentsek a mai világot, a mai emberiséget, megvédjék az egyházat és a keresztény kultúrát a hittagadás és a társadalmi forradalom vezetői ellen szembehelyezvén velük, — mint Magyarország tette a tizenhetedik században — a szilárd és elszánt harcvonalat, melyet semmi erő sem tud áttörni.

Az új pápai államtitkár

XII. Pius pápa bíboros-államtitkárrá Luigi Maglione bíborost nevezi ki, aki akárcsak az új pápa, március 2-án született 1877-ben. Maglione hat évig állott a berni nunciatura élén. 1926-ban a párisi nunciatura élére került, ahol jelentős diplomáciai tevékenységet fejtett ki.

Visszahívják az olasz csapatokat Spanyolországból

London, márc. 3. A Daily Mail jelenti Rómából: Guariglia párisi olasz nagykövet nemsokára közli a francia kormánnyal Mussolini ama tervét, hogy visszahívja csapatait Spanyolországból. Francois Poncet római francia nagykövet a hét végén Párisba érkezik, hogy átvegye az utasításokat a tárgyalások megindítására.

A Dsibutira, Tuniszra és Dél-Tripoliszra vonatkozó olasz ígények ügyében a tárgyalások megkezdésének előfeltételei a következők:

1. A sajtótamadások megszüntetése mindkét oldalon.

2. A nagy létszámú csapatok kölesönös visszavonása a tuniszipoliszi határról.

Páris, március 3. Guariglia, Olaszország párisi nagykövete, néhány napot a nemzeti Spanyolország területén töltött és hosszabb bebeszélést folytatott a burgosi nagykövettel.

A Matin római értesülése szerint Guariglia nemsokára közölni fogja a francia kormánnyal Mussolininak az olasz önkéntesek visszahívására vonatkozó tervét.

A Református Zsinat

Tegnap délelőtt tíz órakor folytatta tanácskozásait a református országos zsinat. Szentpéterei Kun Béla egyetemi tanár előadásában letárgyalták a Fel-

vidék egyházi közéletének s híveinek visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot.

Mit mondott Friedrich István a keresztény ellenzék vacsoráján

Beszámoltunk a keresztény ellenzék csütörtök esti vacsorájáról. A már közölteken kívül felszólalt a késő éjszakai órákban Friedrich István is, ki a következőket mondotta:

— Elgondolkoztam az elhangzott beszédek folyamán, hogy mi történt én velem az utolsó hetekben, mert azt, amit a sajtóban a csodaszarvastól kezdve a különböző adagolásokon végig egészen a különböző eszmékig és világszemléletekig olvasok, nem értem meg. És most hallottam Zsitvay Tibornak beszédét, hallottam Szüllő Géza igazi szelemiségektől szírporkázó beszédét és az én régi derék ellenfelemnek, Bethlen Istvánnak nagyszorú beszédét és minden szót megértettem. Tisztában vagyok mindennel (derűltég) és miért történt mindez? Mert e három szónok közül egyik sem dobta el azokat az úgynevezett szellemi puffancsokat (derűltég), amely szellemi puffancsokhoz a legutóbbi időkben annyiszor szerencsénk van.

— Es nem adagolták az elhivatottság piruláit, amelyek nemzettestvérei olyanok, hogy aki beszédi azokat, annak a porhüvely rögtön felluvalkodik és az agyvelőt tartó kabakja rögtön megnagyobbodik. (Derűltég.) Megtanulunk Szüllő Gézától újból rövidke és velősek lenni és amikor a többiek kínlódnak csodaszarvással, csodaforradalmal és mindenféle nagymamaügyekkel, akkor Szüllő Géza nekünk azt mondja, hogy volt egy harang és arra ráült a dongó és a dongó azt hitte, a harang azért harangozik, mert a dongó ráült. (Derűltég.)

— Lássák, ez az igaz felvidéki szellemiség: rövid, de velős! És még végül örömmel is volt, mert azt mondta az én kedves Szüllő Gézám, hogy ő mindig a kisebbség ol-

dalán volt. Hát ez én is voltam, de idchaza voltam és örülök, amidőn azt prédikálja, hogy akit jégre tesznek, az konzerválja magát. Hát én alaposan jégre vagyok téve húsz esztendeje. Remélem, hogy én is konzerválódok. Az Isten éltesse Szüllő Gézát!

Friedrich István beszédét is viharos tapsal fogadták a vacsora résztvevői.

Olcsóbb lett a marhahús!

1 kg. 88 és 68 fillér

Szent Anna u. 10. Városi bérpalota

Növendék hangverseny a Zsenedében

Pénteken este folyt le a zeneiskola ezidei első nyilvános növendékhangversenye. Most is meg kellett állapítanunk, hogy az intézet növendékei évről-évre emelkedik és olyan teljesítményeket ad, amit a közönség igazán élvezettel hallgathat.

Tegnap este is szebbnél-szebb produkciókat hallottunk. Budai Béla, Farkas János, Vincze Szeréna, Bencsik Jolán, Szücs Mihály, Simon Etelka, dr Magyar István és a Bacsó Jenő Szathmáry Endre, Agárdi Lajos-trió fényesen állta meg a helyét, elismerést szerelve úgy maguknak, mint különösen tanáraiknak: Höchl Margitnak, G. Hoór Tempis Erzsébetnek, Búza Gábornak, Erdész Mihálynak.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: 5, 7, 9 órakor: AZ ŐRÖK TITOK, magyarfilm. Világhíradók.

Gandhi mindhalálíg böjttől

London, március 3. Gandhi, miután Rajkot állam maharadszája nem teljesítette alkotmányreform követelését, pénteken délben megkezdte „mindhalálíg” tartó tiltakozó böjttét. A mahatma délelőtt 11 órakor fogyasztotta el korpake-nyérből, főzélékből és egy csésze meleg kecsketejből álló ebédjét, amely talán utolsó étkezése lesz. Aztán elmondotta imáját, délben 12 órakor búcsúlevelet írt feleségé-

nek. Másfél óra múlva érkezett meg a maharadsza levele, amelyben közli a mahatmával azokat az okokat, amelyek miatt vissza kellett utasítania Gandhi követelését. A mahatma ekkor kijelentette, hogy úgy szereti a maharadszát, mintha saját fia volna és tulajdon élete feláldozásával akarja a maharadsza jellemének nemesebb vonásait érvényre juttatni.

Valaki Budapestre rendelte sürgönyileg a kisgazdapárt néhány tagját

Budapest, márc. 3. A független kisgazdapártban élénken tárgyaltak egy különös esetet. A múlt hónap 28-án valaki sürgönyileg a fővárosba rendelte a párt néhány vidéki vezető tagját s ennek eredményeképpen péntek reggel egy nyilatkozat jelent meg, amelyben több vidéki ember bejelenti, hogy csatlakozik egy azóta már beolvastott „mozgalomhoz”. A pártban semmit sem tudtak ezekről a táviratokról és a párt alelnöke a következő nyilatkozatot tartotta szükségesnek nyilvánosságra hozni:

— Utólagos tudomásomra jutott, hol ez évi február 28-án az év nevében parasztembereket hívtak be sürgönyileg Budapestre. Mivel az összehívás azért történt, hogy a nevében idehívott embereket politikai mozgalom céljainak nyerjék meg, szükségesnek tartom jelteni, hogy senkinek semmiféle meghatalmazást nevének felhasználására és az

beemertpemfEypsnrdemfEypsnremf emberek összehívására nem adtam. Szabó Pál, a független kisgazdapárt alelnöke.

Ugyanebben a tárgyban a független kisgazdapárt országos főtitkára Nagy Ferenc a következő nyilatkozatot tette

— A kormány egyik reggeli lapjában kisgazda emberek aláírásával nyilatkozat jelent meg, amelyben a levélírói elmondják, hogy a független kisgazdapárt tagjai voltak, sőt ott álltak már a párt böjtsőjénél is és most a nyilvánosság előtt bejelentik a pártból való kilépésüket.

Szükségesnek tartom megjegyezni a nyilvánosság előtt, hogy a levél aláírói közül az utóbbi időben csak csupán ketten voltak tagjai a független kisgazdapártnak, míg a többiek részben sohasem tartoztak a párthoz, részben személyi okokból a párttól már korábban eltávolodtak

Bonyodalmak a szeszkartel 6 millió titkos tartaléka körül

Az Országos Szeszértékesítő Rt. a napokban tartotta felszámoló közgyűlést, mely az igazgatóság javaslatára elhatározta a vállalat felszámolását, elfogadta az előterjesztett mérleget, az igazgatóságnak a felmentvényt megadta és hozzájárult a vagyon felosztásáról intézkedő igazgatósági előterjesztéshez is.

A részvénytársaságot 1921-ben hita életre a törvény, mely a szeszkartellnek háromszázalékos bizományi jutalék felszámítását írta elő. A múlt évben a törvény értelmében a Szeszértékesítőnek is meg kellett szünnie. A Szeszértékesítő Részvénytársaság összehívott közgyűlésén ekkor derült ki, hogy a szeszkartell négymillió tartalékkal rendelkezik, holott ez törvényellenes volt.

A kincstár adóvizsgálatot rendelt el és ekkor kiderült, hogy a törvényes alap nélkül létesített tartalék nem négy, de hatmillió pen-

gő, mit kivontak az adózás kötelezettsége alól. A szeszkartell szerint ezt az összeget a termelők részére tették félre, de akkor ezt évenként kellett volna kifizetni. A kincstár szerint az alap után négy millió pengő adó és ugyanennyi bírság jár, ami azt jelenti, hogy a Szeszértékesítő Rt. minden vagyonát a kincstár tulajdonába megy át.

Újabb feljelentésre megállapították, hogy az utolsó négy-öt év alatt csaknem kétmillió pengőt fizettek ki elnöki rendelkezés címén. A termelők azt követelték, hogy a részvénytöke visszafizetéséről gondoskodják az igazgatóság és az egész hatmilliót osszák szét a termelők között. Az ellenzéki javaslatokat azonban leszavazták. A termelők kártérítési pert akarnak indítani és bírság előtt kívánják tisztázni, jogában volt-e a szeszkartellnek 17 éven keresztül sokmillió pengőt elvonni.

Cseh államcsinyt szerveztek a fasiszták

Bécs, március 3. Mint a Wiener Tagblatt prágai jelentéséből kiderül, az úgynevezett »fasiszta szervezettek» az utóbbi hetek során államcsinyt szerveztek Csehországban. A lap szerint a legutóbbi hetek feltűnést keltő letartóztatásai a bombamerényletek a »fasiszta szervezettek» tervezett államcsinyével állanak összefüggésben. A legutóbbi kézigranátlopásokkal és a zsidó, valamint kommunista elárúsítóhelyek ellen elkövetett merényletekkel kapcsolatban ugyanis letartóztattak 12 rendőrt, akiket azonnal gyanúsítanak, hogy rokonszenveztek a »fasiszták» terveivel és

előmozdították azokat. Rendőrtisztviselők és rendőrök lakásán »fasiszta» röpiratokat találtak.

A prágai rendőrségen még mindig sokan vannak letartóztatásban a puccs előkészítésével kapcsolatban. Azt hiszik, hogy a bombamerényletek útján akarták megadni a »fasiszták» a jelt az államcsinyre. A prágai csendőrséget megerősítették.

A lap további jelentése szerint Gajda tábornoknak, a felosztatot »fasiszta párt» vezetőjének a rehabilitáció folyamatban van. Gajda visszakarja tábornoki rangját, amelytől a Benes-uralom alatt megfosztották, de még nem tudják, hogy milyen beosztást kap.

Folytatódik a László család tragédiásorozata

László István anyósának holttestét a Themséből kifogták.

London, márc. 3. Pénteken fogták ki a Themséből a Waterloo híd környékén néh. László István anyósának, Versen bárónőnek holttestét. A bárónő tudvalevően három héttel ezelőtt leánya és veje tragikus halála következtében el-

borult elmével lakásáról nyomtalanul eltűnt. A László házaspár múlt év végén gépkocsiszerecsétlenség során életét veszítette. László István néh. László Fülöp festőművész fia volt.

Megkapja a vasúti munkásság a hadipótlékot és a gyermeksegélyt

Népes küldöttség kereste fel Láner Kornél államtitkárt, az államvasutak elnökét. A küldöttséget Róbert Emil kincstári főtanácsos, a VOGÉ országos elnöke vezette.

Az államtitkár Imrédy Kálmán elnökhelyettes és Láng János vezértitkár társaságában fogadta a VOGÉ küldöttségét és mindjárt a legfontosabb s a vasutasság szempontjából aktuális kérdéseket ismertette. Közölte a küldöttséggel, hogy a gyermeksegélyt a vasúti munkásságra eddig csak a technikai lebonyolítás kétsége miatt nem terjesztették ki, de ezt a családvédelmi okokból jelentős segítséget a vasúti munkásság rövidesen megkapja. Ugyancsak megindult a

hadviselt munkások hadipótlékának összeírása is. A munkásság harmadik nagy problémájával, a nyugbérrevízióval kapcsolatban azt a kijelentést tette a MÁV elnöke, hogy a napvilágot látott revízió — ha minden vonatkozásban nem is elégíti ki a munkásság igényeit — a multtal szemben haladást jelent.

Gerő Mátyás debreceni kiküldött előadta, hogy a mai bérrendszer mellett a revízió folyamán kilátásba helyezett maximális nyugbérösszeget senki sem érheti el.

Láner Kornél államtitkár minden előterjesztett kérelemre nyomban válaszolt, illetve a kérdés megvizsgálását helyezte kilátásba.

LEGUJABB

Egyik fővárosi esti lap tegnapi számába nazt a hírt közli, hogy dr Csilléry András vissza akar vonulni a budapesti várospolitikától és a debreceni egyetemen tanszéket kap. Illetékes helyen ennek a hírnek valódiságáról mit sem tudnak.

Budapest, márc. 3. A Műgyetemi Sportrepülő Egylet M 24. sz. gépe esütörtökön a rossz állapotban levő malacali repülőtéren leszállás után megsérült. A szükséges alkatrészeket most utánuk küldik és a gép rendbehozása után folytatja útját Amerika felé.

Keeksemét március 3. Pénteken délután mintegy 6—7 percig tartó esővel egyes jégeső volt Keekseméten, melyet tíz percig tartó nyári zápor követte. A jégeső nem tett kárt, de igen nagy esodálkozást keltett gazdakörökben, mert ebben az időszakban ehhez hasonlólt még nem tapasztaltak.

Bukarest, márc. 3. A román rendőrség letartóztatta Cantacusi-no Jona duszagzad heregnőt, aki a „Vasgárda apjának” nővére. Azzal vádolják, hogy családjának két magánrepülőgépét és magánrepülőterét a Vasgárda rendelkezésére boesátotta államfelforgató terveik kivitelére.

Bukarestből jelentik: A bukaresti büntetőtörvényszék esütörtökön este tízévi fegyházbüntetésre ítélte Dormeseu Ella festőművésznőt, aki a múlt évben egy törvényszéki tárgyaláson agyonlötte Burleteanu mérnököt.

A mérnök ellen a festőművésznő házasságszedelgés miatt tett feljelentést és tárgyalás közben lötte le egykori szerelmesét.

Érdekes, hogy a büntetőtörvényszék ezuttal elsőszben tárgyal olyan ügyet, amelyet a legutóbb megszüntett esküdtörvényszéknek kellett volna tárgyalnia.

x Kerjen repülőbéllyeget kereskedőjétől, ha pengőn felül vásárol.

Bukarest, márc. 3. A román kereskedelmi bizottság esütörtökön elutazott Budapestre, hogy ott megkezdje a magyar-román gazdasági tárgyalásokat.

Budapest, márc. 3. Dr Lukács Béla államtitkár elnökletével a földművelésügyi minisztériumban az Országos Mezőgazdasági Kamara és a vidéki mezőgazdasági kamarák vezetőinek bevonásával értekezlet volt a minisztérium és a kamarák közti szorosabb és közvetlenebb együttműködés érdekében. Az értekezlet több fontos időszaki kérdést tárgyalta le. Tárgyszorozatában szerepelt a kisérletügyi intézmények és a kamarák együttműködése, a kamaráknak a vidéki egészségügyi szolgálatba való bekapcsolódása, a buza és a liszt márkázása és a biztosítási ügyvel kapcsolatos agrárkérdések hatályosabb védelmének kérdése.

Bukarest, március 3. A bukaresti diplomata világot nem lepte meg, de a román politikai élet intező körreit erősen foglalkoztatja az a tény, hogy Gafencu román külügyminiszter tegnap este hosszabb megbeszélésre fogadta Bárdossy László magyar követet.

Kétségtelen, hogy a varsói út küszöbén a román külügyminiszternek a bukaresti magyar követettel folyó tárgyalásai általános érdeklődésre számíthatnak. Érdekes továbbá, hogy esütörtökön román gazdasági bizottság utazott Budapestre, hogy a két ország kereskedelmi életében mutatkozó nehézségeket kiküszöbölje.

Gafencu román külügyminiszter pénteken reggel 9 óra 22 perckor indult el a bukaresti pályaudvarról Varsóba. A külügyminisztert felesége is elkíséri Lengyelországba.

Gafencu szombaton délelőtt 10 órakor érkezik a lengyel fővárosba, ahol hétfőn délután 3 óráig marad.

x Aldozzon egy krajcárt a repülésért.

A Zenekedvelők Köre IV. bérleti hang- versenye

A Zenekedvelők Köre IV. bérleti hangversenyén, március 2-án, csütörtökön este újra komoly művészi élményben részesítette hallgatóit. Operaházunk két kiváló művésze, *Rigó Magda* és *Halmos János* énekeltek operarészleteket és dalokat.

Mi kell egy ilyen énekes estnek a sikeréhez? Elsősorban kell hozzá jó műsor. Ez nem hiányzott csütörtökön este. A közönség legkedveltebb operarészleteit hallhatta. Verdi, Puccini, Bizet, a magyar szerzők közül Erkel és Poldini áriái szerepeltek a gazdag műsoron. Kodály, Kacsóh és Kuruc dalokat is mindig szívesen hallunk.

A másik fontos kellék az énekesek hangja. Szébb lírai szopránt, mint a Rigó Magdáé, fényesebb tenort, mint a Halmos Jánosé, lámpával is alig lehet találni. (Meg kell jegyeznünk, hogy Operaházunk amúgy is világszerte arról ismert, hogy milyen elsőrangú hanganyagokban válogathat.) És nem elég, hogy szép, meleg a hangszín, de valami olyan egyéni árnyalata is van mindkét művésznél, ami első pillanatban megkapta a közönséget.

A szép hanghoz tudás és művészet is kell. Rigó Magdától és Halmos Jánostól ezt is teljes mértékben megkaptuk. Minden egyes áriát, minden dalt olyan átélte, sőt átgondolt előadásban hallhattunk, amiben nem mindennap lehet részünk. Az »Aida«-duettből az összetanultság, összefüggés biztos lendülete áradt. Mindkét művész előadását kiváló drámai érzék vezette, ami magával ragadta a közönséget. Tiszta szövegkijáratásuk sem utolsó sorban kell említenünk. A lelkes tapsokat ráadásokkal viszonozták. Rigó Magda Rékai: »Cigánydal«-át és Kacsóh: »Késő van«- című dalát. Halmos János pedig, aki a feledhetetlenül előadott Erkel: »Hazám, hazám« kezdetű áriáját amúgy is ismételte. Puccini: »Tosca« című operájából a levélárlást énekelte el ráadásként a hallgatóság örömeire.

Mi kell még a hiánytalan sikerhez? Jó kíséret. Zongorán *Szabó Emil* kísért úgy, ahogy ízlésesen, finoman kíséreni kell és ahogy ő kíséri szokott.

Végül pedig a debreceni nagyérdemű hangversenytámogató közönséghez fordulunk a kérséssel, hogy tegyen le régi rossz szokásáról. Arról tudnunk kell, hogy a 8 órára meghirdetett hangversenyre 7 óra után jön el és mikor végre ott van, nem foglalja el helyét a teremben, hanem a folyosón sétál és beszélget. Ami még rosszabb nem volna olyan nagy baj. Hanem inkább az, hogy mikor a többszöri esengetgetés után a szereplő művész, aki immáron 79 felé joggal várhatja azt, hogy a közönség a teremben várja, kilép a dobogóra, még mindenki akkor keresi lázasan a sors által neki rendelt helyet. Amiből megint az lesz, hogy a művész peregig áll némán, várja, míg minden elcsendesedik. Milyen furesza szemmel és talán még furesabb gondolatokkal nézheti ezt a fészkelődést példának okáért az az operanékes, aki ahhoz van szokva, hogy az Operaházban 7 óra 30 percre hirdetett előadás 7 óra 35 percre pontosan megkezdődik. Az ajtókat lezáriák és többet egy lélek se be, se ki. Nagyön kériük újból a közönséget, hogy a szereplők iránt hálájának és tetszésének ne csak tapsaival, hanem elsősorban figyelmzett és tapintatos viselkedésével adjon kifejezést. (Uj.)

Öntöző mintagazdaságokat létesítenek

Beszámoló az öntözési program végrehajtásáról.

Evi öt millió pengő áll a magyar öntözési program végrehajtására és, mint az Országos Öntözésügyi Hivatal most kiadott évi jelentése közli, a munkálatok már annyira megalapozottak és előrehaladottak, hogy míg 1937-ben csak 1.700.000 pengőt tudtak elkölteni, tavaly már *keréken három és fél millió pengőt használtak fel.*

Mintaserü tudományos munkát végez az Öntözésügyi Hivatal Kállay Miklós volt földművelésügyi miniszter vezetésével és ez a munkásság sok tekintetben úttörő, mert a külföldi öntözési rendszereken messze felülálló, tipikusan magyar feladatokat kell megoldani. A munka valójában természetével és térképezéssel kezdődik, aztán a alajkutató fúrások következnek és az altalajvizsgálatok. A Tisza völgyében például a Földtani Intézet segítségével 467 fúrást végeztek, ellenőrizték a levonuló árvizeknek a talajvíz szintjére gyakorolt hatásait, majd tovább folytatták az öntözendő vidékek talajának vizartóvizsgálatait is. Drága érték Magyarországban az öntözővíz, azért végzik a talajvizsgálatokat, nehogy a szétvezetett vizek eltűnjenek a víztárolásra és vezetésre alkalmatlan talajban. A kúthálózatokat sok helyen sűrűsítették, hogy a talajvízszint változásának legszélső értékeit is megtalálják és egész sereg csapatok mérő állomást is létesítettek.

A különböző vízműveket először kis mintákon kísérletezik ki. Erre azért van szükség, mert egész sor új szerű vízműveket kell létesíteni. Tiszafürednél például csilapító medencét kell létesíteni, amelybe a Tisza hullámtérén vezetett nagyhosszúságú vasbetonból készült csatornahídon nagy sebességgel érkezik a víz. A csilapító medence ezt a nagy sebességű vizet lefékezi és a hordalékot visszartartja, úgyhogy az öntöző főcsatornába már tiszta, hordalékmentes és megnyugodott, egyenletes folyású víz kerül.

A békésszentandrási duzzasztóműnél óriási mennyiségű betont kellett felhasználni, hosszú kísérletek után ötféle betonkeveréket szerkesztettek, amelyek kopásnak és a víz egyéb romboló hatásának a legjobban ellenállanak.

Sok idő telt el az öntöző vizek megvizsgálásával is, mert a magyar öntözésnek azt is tudnia kell, hogy az öntözésre felhasznált víz nem tartalmaz-e káros ásványi sókat.

Az év végére csaknem elkészült a békésszentandrási duzzasztómű, amelynek építésénél eddig összesen közel kétezer métermássa gőmbvasat, huszezer métermássa cementet, kilencezer köbméter kavicsot és hétézer köbméter köbméter terméskövet használtak fel. Ennél a víziműnél 1939 január 1-ig összesen 2.392.900 pengőt költöttek el.

A békésszentandrási duzzasztómű a Köröstől délre eső területet látja majd el öntözővízzel, a Körösés a Tisza torkolatánál külön vízátemelőt létesítenek, hogy Csongrád vármegye öntözendő területeit is öntözővízhez juttathassák a Kurea-folyón és az ármentesítő csatornákon keresztül. Ezenkívül teljesen készen vannak mára tiszafüredi öntözőrendszer alapmunkálatai is. Tiszafüredtől Tiszaszőlős, Tiszadárs, Tiszaszentimre, Kunmadaras, Kunhegyes mellett le egészen Kenderesig hatalmas területen létesítettek öntözőcsator-

nákat. Egyedül a főcsatorna hossza negyven kilométer. A csatornát végig betonnal, illetve aszfaltal burkolják.

A munkálatok közben Tiszalucnál elektromos erőtelep volt szükség. Az eredeti tervek szerint Miskolcraól távvezetékekkel szállították volna Tiszalucra az elektromos

áramot, de így több, mint hat pengőbe került volna egy katasztrális hold öntöző energiája. Ekkora összeget az öntöző nem bír el. Az Öntözésügyi Hivatal most Sajó-kesznyéten, a Sajó és a Hernád egyesülésénél olyan elektromos erőtelepet létesít, amelyet a Sajó és a Hernád itt gyors folyású vize lát el energiával. Evi tizenöt millió kilowattóra áramot tudnak termelni, két filléres egységre, úgyhogy az öntözés szivattyúzásköltsége katasztrális holdanként mindössze 1 pengő 44 fillér lesz.

Becsületsértési per egy kiutasítási végzés körül

Erdei István, a szociáldemokrata párt debreceni titkára becsületsértési pert indított dr. Scharpf László tb. szolgabíró, közigazgatási gyakornok ellen.

A pert a debreceni járásbírósgón dr. Janka Dezső bíró tárgyalta.

Az ügyet egy kiutasítási végzés indította el, melyet Nyírbátorban dr. Scharpf László írt alá.

A per előzménye, Erdei István feljelentése szerint a következő:

1937 június 12-én Erdei István Nyírbátorba utazott párttitkári minőségben, hogy ott a párt megbízásából a cipésziparban bevezetett minimális munkabért ellenőrizze. Este 9 órakor megjelent a Cipésziparosok Egyesületének helyiségében. Alig pár percig időzött ott, amikor megjelent két hatósági közeg és felszólította, hogy azonnal jöjjen a községházára. Itt igazoltatták Erdei István igazolta magát a vasúti szabadjeggyével, a »Népszava« lapudósítói igazolvánnyal, valamint egy csekkel, amely igazolja, hogy rendes havi járandósága van. Mindezeket az okmányokat elvették tőle és elkísérték a szállodába, ahol Erdei István csomagjait megmotozták, majd felszólították, hogy a szállodából következő napig nem távozhat el, senkivel nem érintkezhet. Ezt Erdei István tudomásul vette.

Másnap aztán hivatalos irat érkezett címére a szállodába, amely szerint azonnal el kell hagynia a községet. A kiutasítási végzés szerint »rendes foglalkozást nem tud felmutatni, magatartása csavargó voltára enged következtetni.« Erdei István a kiutasítási vég-

zés ellen fellebbezett az alispánhoz, de az alispán is helybenhagyta az elsőfokú végzést. Jelenleg az ügy a belügyminisztériumban van.

Erdei István eltávozott Nyírbátorból és meglette a végzést aláírta dr. Scharpf László ellen becsületsértés miatt a feljelentést. Erdei István feljelentésében még az is előadta, hogy szerinte az indokolás ránézve társadalmi aláértékelést jelent, közmegejtésnek teszi ki és túllepti azokat az objektív kereteket, amelyeket hatóságok kötelezőségeiben be kell tartani.

A tárgyaláson Erdei István nem jelent meg, mert Hódmezővásárhelyen tartózkodik, helyette jogi képviselője volt jelen.

Dr. Scharpf László kijelentette, hogy ez az ügy szerinte nem tartozik bíróság elé, hanem fegyelmi ügy. De ha mégis a bíróság úgy találja, hogy erre illetékes, akkor nem érzi magát bűnösnek. Azt nem tagadta, hogy a végzést ő hozta és az indokolást ő írta alá, de tévedés történt. Határozatlan emlékszik, hogy a nyomtatott blankettán a »csavargó« szót és »rendes foglalkozása nincs« kihúzta. Valószínűleg a leírásban volt a hiba, mert ezt a két szó benne maradt az indokolásban. Ő azonnal meglette erre vonatkozólag az intézkedést az alispáni hivatalban és a belügyminisztériumban. Jelenleg az iratok a minisztériumban vannak.

A bíróság nem hozta ítéletet az ügyben, hanem beszerzik azt az eredeti okiratot, amely hivatal van azt igazolni, hogy a tb. szolgabíró kihúzta az említett kifejezéseket.

Nem vár nagy érdeklődés nyilvánul meg a holnap délutáni dalos hangverseny iránt

Az éneklő ifjúság hangversenyével párhuzamosan az öreg dalosok is újból dalra nyitják a nótás ajkukat. A magyar összetartás és egymás megbecsülésének legszebb dokumentuma, hogy az összes debreceni énekkarok közös hangversenyt rendeznek a Bikában. Magas színvonalú műsort állított össze a fáradhatatlan rendező gárda, melynek élén dr. Balla Bertalan és Horváth Ferenc minden szabad idejüket éjt-nappallá téve dolgoznak a sikerért. Ugy hallottuk, hogy a mér-

sékelt áru helyek nagy része már elővételben elkel. A társadalmi élet legkiválóbb reprezentánsai is mind ott lesznek a holnap d. u. az Arany Bikában tartandó hangversenyen. A magyar dal ópolói és kedvelői mind ott lesznek. Sarkady Sándorné, Simon István, Kovács Gyula, Cséke Zoltán szólóénekekkel is szerepelnek. Ott lesz Rácz Jancsi a kiváló zenekarának az élén. Vidékről is sokan bejelentették a részvételüket. Van egy régi német közmondás: Ahol énekelni hallasz állj meg — csak a gonosz embereknek nincsenek dalai. Reméljük az a hangverseny egyszersmint a jó emberek találkozója is lesz. Minden jó magyar embert odavárunk.

Rendelet a gyógyszerész- segédek munkaidejéről és fizetéses szabadságáról

A belügyminiszter rendeletet adott ki a gyógyszerészkalkalmazottak munkaidejének, legkisebb munkabérének és fizetéses szabadságának szabályozásáról. A rendelet városokban 83—95 órában állapítja meg a legmagasabb heti munkaórát, de ha ügyeletes rendszert tartanak fenn, akkor ez 54

óráig eszkenhet városokban. Két pihenő nap illeti meg őket, az egyik a vasárnap. Vasárnap is kell szolgálatot teljesíteni, de akkor a hét más napján kapja a pihenőt. Ebédidő két óra, ügyeletesen pedig fél órától egy óráig terjedő vaecoraszünet. A legkisebb munkabéretet bérbizottságok fogják megállapítani. Az évenkénti legkisebb szabadságot 12—18 nap, az évenként növekszik.

Egy másik rendelet előírja, hogy a gyógyszerészek reggel 8-tól este 7 óráig tartják nyitva az üzemet.

Mióta küldenek Amerikából véres pénzt

Ez a kérdés vallomásra bírta a vésztől gyilkost, ki megölte apját és anyját.

Beszámoltunk arról a kettős gyilkosságról, mely Vésztő községben történt. Pálfi Sándor hetvenöt-éves gazdát és ennek hetvenéves feleségét esütőtörökön reggel a látogatába érkező egyik rokonuk vérbefagyva holtan találta, tizenkét-éves unokájukat, Molnár Andrást pedig életveszélyesen megsebesülve, eszméletlenül. Amikor a csendőrök érkeztek a véres tett színhelyére, a kisfiú egy pillanatra magához tért és ennyit mondott:

— Pista bácsi.

Ezen az alapon gyanuba vették a meggyilkolt házaspár huszonnéves fiát, Pálfi Istvánt. A csendőrjárőr a gyilkosság színhelyéről visszasietett a községbe, hogy megkeresse a fiatal Pálfit.

Nemsokáig kellett keresniök, mert a község közepén megtalálták amint beszélgetett egy emberrel. Ez az ember éppen azt újságolta a fiatal gazdának, hogy a szüleit meggyilkolták.

Pálfi István színtelt megdöbbenéssel fogadta a hírt

és azt mondta, hogy sietve elmege szülei lakására, hogy megtudja, mi történt. Ekkor értek oda a csendőrök, akik

levarották a kocsirol, közrefogták Pálfit, megvasallták és bezárították a község fogdájába.

Kihallgatásakor Pálfi mindent tagadott. Amikor kivitték a gyilkosság színhelyére, látszólag nyugodtan követte a csendőröket, de a konyhaajtóban meghökken, mert váratlanul érte, hogy itt találta apja holttestét. A földre vetette magát és hangos zokogásba tört ki. Kis idő múlva erőt vett magán és a legnagyobb hidegvérrel tagadott mindent. Amikor megkérdezték tőle, igaz-e, hogy a minap negyven pengőt kért kölcsön disznóvásárlásra és ezt apja megtagadta, azt felelte, hogy igaz, de ezert nem haragudott az apjára.

A gyilkosnál kétszáz pengő készpénzt találtak.

Amikor ennek eredete felől faggatta a vizsgálóbíró, Pálfi azt mondta, hogy ez a keresete és általában magánál hordja. Később azt mondta, hogy Amerikából kapta a pénzt. A vizsgálóbíró ekkor hirtelen rácsapott:

— Mióta küldenek Amerikából véres pénzt?

Ez a kérdés, amely nem volt egyéb, mint a nyomozóközeg fogása, mert a pénz egyáltalában nem volt véres, láthatólag megdöbbenette Pálfi Istvánt, aki megtört és azt kérte,

küldjenek ki mindenkit a szobából, mert vallani akar.

Vallomása során elmondotta, hogy

éjjel után egy órákor ő követte el a kettős szülőgyilkosságot, magához vette az ott talált pénzt, a véres baltát pedig a község szélén lévő tócsába dobta be.

A csendőrök odakisérték a megjelölt helyen az árok vizében meg is találták a baltát. Az életveszélyesen megsebesült tizenkétéves Molnár-fiút tegnap a vármegyei mentők autón beszállították a gyu-

lai kórházba. Az esti órákban rövid időre magához tért s a vizsgálóbíró kihallgatta.

A fiú előadása teljesen jeli a gyilkos vallomását.

Amikor befejezte a szörnyű vérengzés előadását, Molnár András elájult és még ma is eszméletlen állapotban fekszik.

Annyit már megállapított az ügyészség, hogy Pálfi István ügye nem kerül a statáriális bíróság elé,

mert fejszével és nem löveggyverrel hajtotta végre a gyilkosságot.

Meghalt a harmadik áldozat

Vésztő, március 3. Molnár András 12 éves gyermek, a szerda éjjeli rablógyilkosság harmadik áldozata a kórházban meghalt. Halála előtt eszméletre tért és megmondta, hogy a rémtettet nagybátyja, Pálfi István követte el.

Kupinszky tanácsnok hazaérkezett Budapestről, ahol az inségakció államsegélyének felemeléséről tárgyalt

Március 23-án tart előadást a IV. közigazgatási tanfolyamon Debrecen szegény ügyéről

A »Debrecen« hírt adott arról, hogy dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, a szociális ügyosztály vezetője meghívást kapott a IV. közigazgatási tanfolyam ünnepélyes megnyitására. Dr. Kupinszky Sándor a belügyminisztérium dísztermében lefolyt megnyitó ünnepélyen Debrecen város képviselőiben vett részt. Egyben Kölesy polgármester megbízásából tárgyalásokat folytatott a belügyminisztériumban az inségakcióra megállapított államsegély felemeléséről. Negyvenezer pengő szükséglet mutatkozott az inségmunkák zavartalan folytatásához, a munkanélküliek tömeges jelentkezése folytán.

A kormány az eredetileg nyújtott 80.000 pengő államsegélyt az új folyamán már felemelte 10.000 pengővel, míg dr. Kupinszky Sándor tanácsnoknak mostani tárgyalásai alkalmával sikerült újabb tízezer pengő államsegély kiutalását lehetővé tenni, úgy hogy most

már az inségakció folytatására nyújtott államsegély százezer pengőt tesz ki. A múlt évben e célra csak 90.000 pengőt kapott Debrecen. Ez az összeg, bár csak szűkös keretek között, de mégis lehetővé teszi Debrecenben az inségmunka folytatását addig, amíg az inségakcióra jelentkezettek a tavasz folyamán a mezőgazdasági s kerti munkákban elhelyezkedést nyernek. Az idén, mint arra már rámutatott a »Debrecen«, megnehezítette a helyzetet az, hogy amíg az előző években átlag 600 ember dolgozott az inségmunkán, addig az idén közel 1000 jelentkező van s 800 munkára beállított ember mellett komoly problémát jelent, hogy a további 200 embert hogyan osszák be munkára.

Dr. Kupinszky Sándor tanácsnok tegnap visszaérkezett Budapestről s tárgyalásainak eredményéről jelentést tett Zöld József polgármesterhelyettesnek.

Rott Nándor veszprémi püspök influenzában meghalt

Veszprém, március 3. Rott Nándor veszprémi püspök életének 70. évében tegnap délelőtt 10 óra 55 perckor a veszprémi püspöki palotában háromheli influenzabetegség után bedőlt szívgyengeség következtében elhunyt.

Dr. Rott Nándor püspök 1869 december 23-án született Bodenstadtban. Középiskoláit Budapesten a piaristáknál és Esztergomban a benecéseknél végezte. Rómában hallgatott teológiát és filozófiát, ott avatták doktornak és szentelték pappá 1893-ban. Öt évig volt az esztergomi papnevelő intézet tanulmányi felügyelője. Méltóságaiiban gyorsan emelkedett. 1902-ben udvari káplán és a bécsi Augustineum igazgatója, 1904-ben pápai kamarás, 1908-ban esztergomi prelátnak-kanonok, 1911-ben a központi papnevelő kormányzója lett, majd pedig 1917-ben Veszprém püspökévé szentelték.

Mint püspök tizenhárom plébániát létesített, megalapította a veszprémi kis szeminariumot és a hévízi papi otthont. A balatonfüredi románstílusú új templom költségeinek legnagyobb részét ő viselte. A karmelitákat letelepítette Keszthelyen, ahol azután monumentális zárdát és templomot építtettek. Kétszáz év után újjáélesztette a Boldogasszony Leányai nevű szerzetet. Jótékonyváltásai működése különösen a Zsófia gyer-

mekszanatórium kormányzóelnöki tisztében volt kiemelkedő. A »Balaton püspökének« neveztek és ő volt Zita királyné kancellárja.

Betegeskedése miatt a múlt évben Tóth Tiharmért neveztek ki mellé koadjutor-püspökké.

Meghalt a farinograf feltalálója

Hankóczy Jenő halála

Hankóczy Jenő m. kir. kísérletügyi főigazgató, m. kir. gazdasági főtanácsos, a m. kir. gazdasági és lisztkísérleti állomás alapítója és vezetője március 2-án 60 éves korában meghalt.

Hankóczy a magyar mezőgazdasági tudományos élet egyik legnagyobb tehetsége volt, akinek nevét és munkáját külföldön is mindenütt ismerik. A búzaminőségi kérdésnek világviszonylatban is a legkiválóbb szakértője volt. Az általa feltalált búza- és lisztminőség vizsgáló műszerek: a farinometer, a farinograf és a fermentograf mindenütt használatosak. Ezeket a műszereket Hankóczy több esetben bemutatatta Debrecenben is, főként a Tiszántúli Gazdakamara kiállításain.

Munkássága a tudományozakon új korszakot nyitott. Hogy a magyar búza a világháború elvesztését követő életsétség után országos átlagban is oly nagy javulást ért

el, az főképpen Hankóczynek az érdeme.

Rajongással szeretette a Balatont, a legelső között küzdött a magyar tenger forgalmának s a vitorlázósportnak fellendítésén.

Holttestét szombaton, e hó 4-én délelőtt fél 11 órákor szentelik be a farkasréti temető halottasházában, ahonnan Balatonosopakra szállítják. Temetése ugyanaznap délután 5 órákor lesz Balatonosopakon.

Hetven éves

a Debreceni Jótékony Nőegylet

Városunk legrégebbi nőegylete a Debreceni Jótékony Nőegylet, amelyet 1869-ben hívott életre a nagynevű református püspök, Révész Bálint, most ünnepli fennállásának hetvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a Nőegylet március 5-én, vasárnap délelőtt 11 órákor a Vármegyeháza dísztermében emlékünnepeket rendez, melyen elnöki megnyitót mond Sass Béláné elnök, ünnepi beszédet tart Erdős Károly dr. egyetemi tanár, a Jótékony Nőegylet igazgatója, Hetven év címen a Jótékony Nőegylet történetét ismerteti Szondy György dr. főtitkár. Szaval Darkó Irén. Enkel a Dóczy tanítóképző intézet énekkara B. Szűcs Ferenc tanítóképző intézeti ének- és zenetanár vezetésével, valamint a Kollégiumi Kántus Szigethy Gyula kollégiumi énektanár vezetésével.

Nagyjelentőségű ruszin-hét március idusán Budapesten

A Ruszinszkoiak Magyarországi Szervezete március 11-16. között érdekes, szép ruszin hetet rendez Budapesten. Ungvárról megérkezik erre Sztojka Sándor munkácsi görög katolikus megyéspüspök, Ilinczky Sándor kanonok és a híres Verhovina-kórus 56 tagja. Itt lesz Demkó Mihály volt tartománygyűlési képviselő parancsnoksága alatt »Orel«-ifjú. A Pázmány egyetemen tartandó istentisztelet után másnap a zeneakadémián lesz műsoros est. Hétfőn Esztergomban a hereceprimás vendégei lesznek a ruszin küldöttség tagjai. Február 14-én Horthy kormányzónál jelennek meg audiencián, majd a Hősök terén fáklvas felvonulás mellett tartanak ruszin emlékünnepeket. Erre az összes külföldi követségek hivatalosak. 15-én Eszák szobránál ifiúsági tömeggyűlés, majd a Rákóczi-szobornál tisztelés lesz. Este a Vigadóban ruszin vezérférfiak beszédeket mondanak, este szerenádokat adnak a kormányzó ablakai alatt. 16-án elutaznak egy napra Miskolcra.

Adjátok vissza a német gyarmatokat! köveleli egy angol lap

London, március 3. A Daily Express határozottan állást foglal a német gyarmatok visszaadása mellett. Adjátok vissza a német gyarmatokat — írja a lap —, mert azok csak ránk voltak bízva, de nem a mi tulajdonunk. Ezeket a területeket megtartani a bizalommal való visszaélés volna. Azért vettük át a gyarmatokat, mert kijelentettük, hogy a németek nem képesek azokat kormányozni. Miatán most már már elismertük Németországnak erre vonatkozó jogát, vissza is kell adnunk a gyarmatokat.

x Egy krajcárt a repüléstért.

Eladó

14 1/2 hold prima fekete föld a várostól 5 kilométerre a Szoboszlói-út mellett.

Érdeklődni

Dr. Székely Csapó u. 19.

Képek az Ezredeskisasszony c. operettből

Fent: Kondor Ily és Erős Pál.
Lent: Bakó Baba és Sugár Misi.

Hamvay Lucy.

Ezredeskisasszony

A haladó operettirodalomban egyszer-másszor felbukkan egy-egy darab mely jóval kimagaslik az átlag darabok is jelentősek, melyek a sablontól eltérőleg valamiben eredetit adnak. Iliczky László és Sally Géza „Ezredeskisasszony” című operettje az átlagon jóval felül emelkedik, mert eredeti gondolással, mulatságos figurákkal, jó muzsikával alkalmas arra, hogy megérdemelt sikert arasson.

Itt-ott abban sablonos csupán, hogy keresi az aktualitást, így játszódik a darab nagy része Varsóban, a magyar—lengyel barátság és a testvériség jegyében zászlokkal, dalokkal, nemzeti viselettel és természetesen szerelemmel. Az „Ezredeskisasszony” főhadnagy parancsörtszije, a dalias főhadnagy főleg szerelmes lesz az ezredtulajdonosba s viszont az ezredeskisasszony a főhadnagyba. Mindjárt az első felvonásban megtudja a néző és hallgató közönség ezt a nagy szerelmet így természetesen a második felvonásban megtörténik a bonyodalom kedvéért az elválás is, hogy aztán magyar nemzeti viseletben, magyar levegőjű szép vidéki külsőségek között a lengyel hercegnőből magyar menyecske legyen. Erről szól a mese, mert ennek az operettnek a mai divatos operettekkel ellentétben meséje is van. Ezt a mesét aztán tele tüzdellik a szerzők jókedvű jelenetekkel, dalokkal, szép táncokkal tréfákkal és a háromfelvonásos négy képű előadásban, Szabó Ernő mesteri rendezésében kitűnően érvényesült.

A muzsika invenziós, ha nem is mindenben eredeti, de nem csoda, hogy itt-ott hatások alatt készült, hiszen a modern táncdarabok és számok rokonmuzsikájúak, a vezető dallam azonban eredeti és Virágh Elemér karnagy jól vezényelt és a zenekar pompás betanulásban interpretálta a muzsikát.

Hamvay Lucy a hercegnisasszony, helyesebben az ezredeskisasszony bájos, mesészerű alakjában pompás

alakítást és játékot nyújtott. Kondor Ily boszorkányosan ügyes táncával, a kitűnő partnerrel, Erős Pállal megérdemelten nagy sikert s tapsot aratott. Hasonlóképpen kitűnő kutyamosó figurát mutatott be Sugár Mihály a tánckarikatúrák pedig, melyeket Bakó Babával szinte sorozatosan bemutattak, igen nagy sikert arattak. Mányai Lajos komoly öreg hercege, Kamarás Gyula inkább kigazda, mint nyugalmazott főispán maszkja, igen jó alakítás volt, mindenkifelelt kitűnő volt azonban Márkus Lajos „snejdig” szerelmes főhadnagya. Eneke, játéka, megjelenése emelte a jókedvű játék értékét.

A díszletek találoán szépek, igen ügyesek voltak. Nem egészen félház tapssal, lelkesdéssel fogadta a bemutatót, ami bizonyos arra, hogy teit házat is megérdemelt volna a tempós vígan pergő bemutató.

A színházi iroda jelenti:

Ma, szombaton este szombati bérletben megismétlődik a pénteki nagy siker:

Ezredes kisasszony

Holnap, vasárnap délután az idény legnagyobb prózai sikere:

Francia szobalány,

HAMVAY LUCY-vel
Ezredes kisasszony.

Hétfőtől

Rózsahegy esték!

Aki olcsón akar színházba járni, kérjen kedvezményes szelvényt a földszinti színházi irodában Győri József titkártól. 30 százalékkal olcsóbbodik így a színházi jegye és minden harmadik jegy ingyenbeszik!

Színes színházi filmkockák

CSORTOS GYULA
DEBRECENBE JÖN

a legújabb hírek szerint. Ebben a pillanatban még nem lehet tudni viszont, hogy mint vendégszereplő vagy pedig csak, mint vendég érkezik meg. Horváth Árpád igazgató, aki már vasárnap óta Budapesten tartózkodik egy lakonikus hangú levelet küldött haza, melyből csak annyi derül ki, hogy a napokban érkezik haza Csontos Gyulával együtt, aki 10—12 napot fog Debrecenben tölteni, mint Horváth direktor vendége.

Viszont mégis azt gondoljuk, hogy ez a látogatás vendégszerepléssel áll összefüggésben és a Rózsahegy esték után a Csokonai színház színpadán Csontos Gyula jelenik meg új vendégszereplőként, néhány estét át legjobb szerepeiben.

TURAI IDA ÉS MEZEI Mária vendégjátékaról is szó van. Valószínű, hogy rövidesen meg is történik a megállapodás erre nézve és mind a két művésznőt a Csokonai színház színpadán láthatja a közönség. Turay Ida előreláthatólag a »Nincsenek véletlenek» főszerepét játssza.

KARÁDI KATALIN
VENDEGSZEREPLÉSÉRE

is valószínűleg sor kerül. Karády Katalin Budapest legújabbban felfedezett színésznőtehetsége. Gyönyörű jelenség és páratlanul intelligens színésznő. A Pesti Színház legújabb darabjában, Sommerset Maugham »Az asszony és az ördög» c. drámájában tűnt fel. A legnagyobb drámai tehetségek egyikét látják benne s első fellépése után nagy jövőt jósolt a fiatal színésznőnek a sajtó.

AZ EZREDKISASSZONY —
HAMVAY LUCY

Hamvay Lucy játszotta az Ezredeskisasszony szerepét. A kitűnő művésznő valósággal beugrásszerűen, néhány próba után vette át a Sally-operett főszerepét a gyengélkedő Erdész Iréntől és a néhány próba után is kitűnő alakítást nyújtva hódította meg új szerepében a közönséget.

A KAMARAJÁTEKRA,

melynek keretében Gerald »Szerep» c. darabját adják elő Somlay Julia, Kamarás Gyula és Mányai Lajos, szintén rövidesen sor kerül. A finom, intimhatásokra felépített darabban elkészült a művésztriumvirátus s bemutatóját a vendégjátékok késleltetik.

Száz ezer erdélyi magyart fenyeget a kenyértelenség

Allampolgársági mizériák Erdélyben. — Gróf Bánffy Miklós közbelépett a Bukaresti kormánynál. Nagyváradon 19 ezer családfő vált hontalanná.

Szlovákiából, Pozsonyból jöttek a múlt héten hírek, hogy egymásután bocsátják el a magyarokat az állásokból és teszik őket kenyértelenné. Most Erdélyből érkezik a hír, hogy az erdélyi magyarságra váró sors sem különb.

Közel 100 ezer erdélyi magyart fenyeget az elbocsátás és a kenyértelenség veszélye a rendezetlen állampolgárság kérdése miatt.

A román hatóságok megkezdték az állampolgársági névjegyzékből kimaradt állampolgárok összeírását, hogy tiszta képet kapjanak azok számáról. A február elsején életbeléptetett új állampolgársági törvény ugyanis kimondja, hogy az állampolgári listából kimaradt etnikai románok lényegtelen formások elvégzése után „elismerés útján” minden további nélkül elnyerik a román állampolgárságot, míg a kisebbségi népesoportokra vonatkozóan súlyosabb feltételeket szab.

De zavart keltett az a körülmény is, hogy a múlt év folyamán rendezetileg megvonták a jogi szempontból csak nagyon laza kapcsolatot fenntartó úgynevezett „dovada speciala” érvényét is. Ezeknek birtokosai most ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint azok, akiknek semmiféle igazoló irat nem áll rendelkezésükre és így természetesen ezek az emberek úgy szólván egyik napról a másikra döbbentek rá arra, hogy az a föld, amelyen születtek, idegen lett számukra és így hontalanokká váltak.

A rendelkezés sok ezer munkás-kézből ütötte ki már eddig is a szerszámmal, mert a gyárak és a vállalatok vezetői, hogy az „idegen állampolgárok” alkalmazása címen meg ne birságolja őket, nagyszámú elbocsátást eszközöltek. A legkilátástalanabb a nyugdíjasok helyzete, akik emiatt már közel egy éve nem kapják meg nyugdíjilletményüket.

Hogy mennyi azoknak az erdélyi magyaroknak a száma, akik nem bírnak állampolgársági bizonyítványt adni, ezt igen nehéz lenne megállapítani.

Eddig csak Nagyváradon tudnak pontos számot és a város főpolgármesterének hivatalos jelentése szerint Nagyvárad 68.000 lakosa közül mindössze 53.920 személyt vettek fel az állampolgársági jegyzékbe, tehát 19.268 családfő hontalanná.

Ha most már minden családfőt csak másodmagával számítunk, így is jóval 30.000-en felül van az állampolgársági bizonyítvány nélküli nagyváradi ilakosok száma, akiknek

tulnyomó része magyar nemzetiségű.

Aradon az eddigi becslések szerint

több, mint 10.000 azoknak a száma,

akiknek az állampolgársága rendezésre vár.

Gróf Bánffy Miklós, az erdélyi magyar népközösség szervezőbizottságának elnöke vette most kezébe a már eddig kenyértelenné vált és elbocsátásokkal fenyegetett magyarok ügyét.

Személyesen interveniált Calinescu helyettes miniszterelnökénél és belügyminiszternél, hogy a jogos kéréseket és orvoslátlan sérelmeket rövid úton ismerjék el. Calinescu megígérte a sérelmek orvoslását.

A segítség ezeknek a bizonytalanságban élő embereknek nem lehet sem a naturalizálás, sem más átmeneti állapotot teremtő okirat (dovada speciala), hanem kizárólag az etnikai románok számára biztosított megoldás, vagyis az állampolgárság elismerése.

x. Áldozzon egy krajcárt a repülésért.

Mindenben első a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELEI SZÓVÁLTATA

»Aranygyalga«, Piac u. 50. Telefon: 24-53. — »Remény«, Csapó u. 22. Telefon: 34-21. — »Bocskay«, Cegléd u. 22. Telefon: 29-14. — »Hungária«, Vargakert, Szoboszlói út 4/f. Telefon: 28-25.

MENTOK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDORSEGI TELEFON: 20-45.

Márciusi ének

Tündérl egyháru lantom
Előveszem és feltartom
A magasba...
Pengetem halkán s a zene
Örömmel, búval van tele.
Most siratja
Az elmúló zordon telet,
Fájón zsongja: „Isten veled!”
Am az idő szinte rohan,
S már vidáman és boldogan
Pengetem
Hangszerem.
S a madár esicsérgi velem:
„Szép Március, Isten hozott!”

Ebredő zöldes mezőkön,
Lombtalan ritka erdőknél
Átutazom...
A szürkés megye határon.
Repesve, kissé kitérő
Ablakom.
S a közelgő rövid hídon
Jó mélyen magamba szívom
Az ózondús, friss levegőt.
A bosszú pirkadás előtt
Levetem
Köpenyem.
Ezt suttyója a szél velem:
„Szép Március, Isten hozott!”

IFJ. CSIKY NÁNDOR.

— Debreczenben jövő vasárnap, március 12-én lesz hálaadó mise XII. Pius pápa megválasztása alkalmából. Március 12-én, jövő vasárnap délelőtt fél 10 órakor hálaadó ünnepi mise lesz a Szent Anna uceai plébániatemplomban. Ez alkalomból meghívják a hatóságokat és körzuleteket is. Az ünnepi misét dr. Lindenberger János apostoli kormányzó tartja, ugyanő mond alkalmi szentbeszédet.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytemplomban 10 ó. dr. Farkas Pál, 5 ó. Szenes László, Kistemplomban 9 ó. Csutoros Sándor, 11 ó. Szenes László, 5 ó. dr. Farkas Pál. Kossuth u. templomban 10 ó. Baja Mihály, 5 ó. dr. Bartha Tibor, Károli G. téri templomban 9 ó. Kozlovsváry Kiss László, 4 ó. Kiss Antal Jenő, Ispotály-templomban 10 ó. Molnár Ferenc, 5 ó. Vall. ünnepély, Tamás F. Árpád-terti templomban 10 ó. dr. Hegyaljai Kiss Géza, 3 ó. Márki Kálmán. Homokkerti templomban 10 ó. Kovács József, 5 ó. Szilágyi L. Nyilastelepi templom 10 ó. Mezey Béla, 3 ó. Orosz János, Csapókerti templomban 10 ó. Kiss Lajos, 3 ó. Farkas Dezső. Kereszt-templomban 10 ó. Kulesár Ferenc, 5 ó. Kulesár Ferenc. Nyulási áll. isk. 10 ó. dr. Lencz Sándor, Téglaskerti áll. isk. 10 ó. Birinyi János. Szegényház 8 ó. Halász András. Egyek 3 ó. Nagy Dezső. Horthy-kórház fél 9 ó. Nagy Sándor. — Wolaffka-telepen 3 órakor Szilágyi László. Tanyai istentiszteletek Szepesen 9 órakor Papp Géza, Hosszúpályi út d. u. 2 ó. Papp Géza. Pallag d. e. 9 óra; vitéz Szabó Endre. Dom-

bostanya d. u. 2 ó. vitéz Szabó Endre. Hármashegy d. e. 9 óra; László L. Elek. Ondód I. Kádárdülő d. e. 10 óra; Rápolthy Árpád. Lukaháza d. u. 2 ó. László L. Elek. Ebes d. e. 10 óra; Kuruicz József.

— Vasárnapi miserend a Szent Anna uceai plébánia-templomban és kápolnáknakban. Rendes vasárnapi miserend, Miskezetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Kertsekben és kápolnáknakban: Homokkerten: dr. Rassoovszky Kálmán piarista tanár. — Csapókerten Kummergruber Emil püspöki tanácsos Nyilastelepen: Kiss László. — Szoboszlói úti iskolában: Szücs Ferenc. Augusztai szanatóriumban: Horváth István. — Pallagon: dr. Báltky Miklós Szegényházban: Faragó László. — Zitában: Hess Ödön. — Mézeshegyen: Klimes Péter. — Sámsonban: Novák Gyula. — Klinikán Béres Endre és László Miklós.

— Istentiszteletek a görög katolikus templomban: Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — Délelőtt 9 órakor katona mise. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Három negyed 12 órakor csendes szentmise. Délután félnegy órakor rózsafüzér-ajátosság. — Délután 4 órakor vécsernye, bõjti szentbeszéd és szentségimádás. Minden pénteken délután hat órakor rózsafüzér-ajátosság. — Fél 7 órakor bõjti szentbeszéd és szentségimádás.

— Istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen, Hatvan utca 24. sz. alatt levő unitárius templomban f. é. március hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentisztelet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: Józán Miklós püspöki vikárius. A templom fűtve lesz. Istentisztelet után a rendes tavaszi közgyűlés a megküldött tárgyszorozat szerint.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál: Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál mindkét alkalommal: Bõjtös Sándor. Délután félnegy órakor középiskolás leánytanulók bibliaórája a tanácsteremben.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos utcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaházat, fél 10—fél 11-ig prédikáció. 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8 óráig prédikáció és Urvasoraosztás. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

— Veesey-Bruckner-Budaházy-Kövesdi-kántusünnepély ma félhat órakor kezdődik a Kollégium dísztermében.

— A Manz Revíziós Leányköre f. évi március hó 6-án délután pontosan 4 órakor a Manz Piac u. 36. szám alatti helyiségében tartja ezévi első kulturdöntőjét, amely alkalommal sikerült megnyerni nagy ifjúsági cserkész vezérünket, dr. Versényi Klára tanárnőt, aki „Erdély kisebbségéről” és dr. Joó Istvánné, aki a „Zöldkereszt mozgalom Magyarországon” címen tartják meg igen értékes és tájékoztató előadásukat, melyre szeretettel meghívjuk egy a női bajtársakat, mint a helybeli összes leánykör és a revíziós leánykör tagjait. Elnökség.

— Be akarja cserélni a washingtoni kormány az Egyesült Államok óriási buzafeleslegét külföldi árura. Ha a buzacsereskereskedelem sikerülne, akkor a gyapotfeleslegét is csere útján értékesítik. **1. Invenyenbe esik minden harmadik színházi leány, ha kétszer a kereszteményes szelvényrel ment színházba.**

Dr. Kölesey Sándor polgármester hazatért Budapestről pénteken este. A polgármester, mint ismeretes, az országos református zsinaton vett részt s egyben budapesti útja alkalmával tárgyalásokat folytatott a minisztériumokban rendkívül fontos városi ügyekről.

— A debreceni Szülő Otthon főorvosi vezetésében beállott változással kapcsolatban megállapítottuk, hogy dr. Czako Zsigmond nőorvos-szülész a Szülő Otthont főorvosi minőségben tíz éven át díjazatlanul vezette. Az új pályázat kiírásakor az állásra nem pályázott. Közöljük még azt is, hogy Czako főorvos nyugalmába nem vonult.

— Az osztálysorsjáték húzásán: 5000 pengőt nyert: 35637. — 4000 pengőt nyert: 34088. — 1000 pengőt nyertek: 66310 80198. — 800 pengőt nyertek: 2130 8932 9110 25839 44900 46439 74245 82793. — 600 pengőt nyertek: 6485 34932 59947 78631. — 500 pengőt nyertek: 51994 59895 66719 66939. — 300 pengőt nyertek: 12391 13478 17962 21620 22929 23721 32130 38124 43419 44336 45347 45615 50471 51222 79369.

Új játék, új remény!

Húzás már
április 4-én.

Sorsjegyeit vegye

Buray Sándor

m. kir. osztálysorsjáték főelárúsitónál
Debrecen, Ferenc József út 14

— Az OMKE az üzletek március 15-iki zárvatartásáért. Az OMKE nyíregyházi kerülete kezdeményezésére most folynak a tárgyalások, hogy addig is, amíg március 15-ét törvény módosítással szünnappá avatják, ezen a nemzeti ünnepen a kereskedők üzleteiket egész nap, de legalább is délután tartásuk zárva. Az OMKE már a múlt évi országos közgyűlésen indítványt fogadott el a március 15-iki ünnepnek szünnappá nyilvánítása érdekében. Az országos elnökség el is járt ebben az ügyben a kereskedelemügyi minisztériumban, ahol megállapították, hogy a kereskedelemnek ez a kívánsága törvénymódosítással lesz megoldható.

— Adomány a Magyar a magyarért akciójárára. Mint ismeretes, február hó 19-én a debreceni református egyház magasszínvonalú egyházzenei hangversenyt rendezett a fenti akció támogatására. — Ezzel kapcsolatban örömmel jelentjük, hogy a rendező bizottság a pontos számadást elkészítette és a tiszta jövedelemként mutatkozó 424 pengő összeget Uray Sándor h. lelkészelnök útján az akció csekk-számlájára a tegnapi napon befizette.

— Iparok forgalma. Új iparok: Sipos Károly géplakatos és autószerelő. Papp Lajos hordár. Horváth Andrásné fuvaros. Kállai Sándor lakatos. Makáti Gizella Emma illatszer, kötszer, háztartási cikkek és bazarárú kereskedés. Szegedi Lajos szatócs. Kiss Sándor hentes és mézsáros. Gombos Gergely hentes. — Megszűnt iparok: Herperger Kálmán szatócs, Csapó József tanár. Balogh Endréné szatócs. Kun Albertné szatócs. Fogorvosi Józsefné tej és tejtermékek kereskedés. Fazekas Lajosné ill. sz. piperecikkek kereskedés.

— Egy krajcárt a repülésért.

Jótekonycélú szeretet- vendégség Derecskén

Nincs semminek tündöklőbb fénye a szeretetnél, a jötevésnél. Rávetítl ragyogását arra is aki ad, arra is kívül jötteznek. Mert Égi fény. Öröm sárgázik az adakozók szeméből és a szenvedők, nélkülözök szemében pedig örömkönnnyek fakadnak és hála sűgárik vissza. Bár jutna a jötevésnek fényességéből minden nélkülözöknek annyi, hogy boldoggá tenné. Derecskén az Uriasszonyok Bibliaköre március elsején szeretetvendégséget tartott „A tisztántúli kerület gyorssegély alap” javára, melynek elnöke dr. Révész Imre püspök felesége. Ez a 2-ik számú Bibliakör önként vállalt jótekonysága megható bizonyossága a felebaráti igaz szeretetnek. Segítségére sietnek föltízteletű asszonyunknak, hogyha kérés kezek táruálnak felé — adhasson. Gazdag lelki élmény volt e közösség minden jelenlevő számára, áldott lelkek találkozás és szövetkezése volt. Égi fények szkiárztak a lelkéből a márciusi hűvös éjszakában és jólesően melegítettek.

Szép és értékes műsor keretében, jó hangulatban áldoztak a jöttel örömeinek, melynek lelki középpontjában Vadon Béla lelkipásztor imája. Nagy Lajos sárándi lelkipásztor egyházm. tanácsbíró bibliamagyarázata állott. Nemesveretű szavakkal, értékes tanításban részesítette a jelenlevőket, még eddig nem hallott módon tárva fel az ó-szövetség tartalmát — sajnos csak rövid kivonathban.

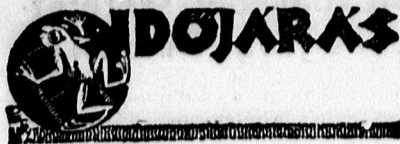
A műsor többi száma: melódrama, ének, versek, szavaltat, mint virágfüzér fonta körül a lelkipásztor imákat és tanítást. A 2-ik sz. Bibliakör vezetőlelkésze dr. Tomay Dezső. Az egyházközség munkájának csöndben dolgozó lelkipásztorja, nemesszű emberbarát, fáradhatatlan nagy szervező, Derecske hitéletének és Istennek igaz hí szolgája.

Áldottak ők mindnyájan, vezető és bibliaköri tagok egyformán, kik olyan meleg szeretettel buzgólkodtak a szeretetvendégség sikerén szűkölködő özeveg testvéreik és az árva angyal támogatásán. És ami igazán követésre méltó példás cselekedet — elhatározták, hogy husvét után megismétlik ugyancsak e célra a szeretetvendégséget. (—)

— Dolgozatot esempészett. Dr. Orbán Kálmán sátoraljanjhelyi polgármester bejelentette a város képviselő-testületének, hogy Hornyák Mihály felsőkereskedelmi iskolai altisztet fel-függesztette állásától, mert a megtévedt pedellus az igazgatótól írodából a három legjobb tanuló írásbeli dolgozatát esempészte és azt anyagi elismegzőtatás ellenében átadta az egyik dának, hogy az a jó tanuló dolgozata szerint átjavíthassa a maga dolgozatát. A vármegye alispánja a pedellust rosszállásra ítélte. A polgármester bejelentette a képviselőtestületnek, hogy az ítéletet tülenyhéne tartja. Javaslatára a pedellus fegyelmi ítélete ellen fellebbezéssel élnek a belügyminiszterhez.

— Hatalmas tűz pusztított a csömödéri hegyekben, melynek tizenegy ház és gazdasági épület esett martalékaul. Bedi Gergely gyújtotta fel egyik haragosa pin-céjét és így terjedt tovább a tűz, melynek során a gyújtogató fia háza is leégett.

— Volosin adakozásra hívta fel a világ ukránjait. Husztról jelentik: Volosin a világon élő valamennyi ukránhoz felhívást intézett, hogy önkéntes adakozással járuljon hozzá Kárpát-Ukrajna felépítéséhez. Volosin valamennyi „ukránbarát” lap szerkesztőségét is felszólította az adományok gyűjtésére.

Hazánkban az élénk szél már teljesen elcsendesült. A hőmérséklet ismét elég magas értékeket ért el, Budapesten 14, az ország nyugati részén 7-8, a keleti részeken 5-6 fok volt a felmelegedés. A déli órákban erősebb felhősödés volt. Estére azonban derültebb lett az idő és erős lehűlés vette kezdetét.

Jóslás: Gyenge légáramlás, száraz s túlnyomóan derült idő. Erős éjszakai fagy. Reggel néhány helyen köd. A nappali hőmérséklet alig változik.

x Aldozzon egy krajcárt a repülésért.

x Mindentféle tavaszi vetőmag, takarmány és cukorrépa, lucernamag, lóheremag, búkköny, borsó, mumar, szudáni legocsóbban kapható Schaefer Testvéreknél, Bádagos uca 2. szám.

— Bartalis tánciskolájában március 7-én este táncanfolyam kezdődik. — Szépen táncolni Bartalistol tanul.

— Schaff tánciskolájában a Koronában ötödikén, vasárnap táncvizsga. Leckedj 70 fillér. Hatodikán új tanfolyam kezdődik.

— Megharapta a kutya. Karoczkai Mihály 25 éves gazdasági cseléd. Halál 6. szám alatti lakost a nagyecseri erdőben megharapta. Káplár János nagyecseri lakos kutyája, amint útközben elhaladt a gazda kutyája mellett. Az állat a jobb comb belső oldalát harapta meg és azon három cm. hosszú, 33 mm. mély sebet ejtett. — A kutya fogorvának íve tisztán látható volt a cseléd lábán. A mentők részeseittek első segélyben.

— Eszméletlenül találtak egy nőt, aki alkoholvermérést szenvedett. A Nagytemplom mögötti Emlékkertben az egyik őrszem közepkorú eszméletlen nőt talált, akit a mentők alkoholverméréssel szállítottak be a Horthy-kórházba. Kihalt az esti órákban még nem sikerült megtudni, mert a nő eszméletlenül fekszik és fratok nincsenek nála.

— Megéifolták az angol lapok a „részteljes” olasz mozgósításról szóló híreket. Megállapították, hogy mindössze annyi förtélt, hogy négy háborús gyenge évfajratot vonultattak be újoncképzésre.

— Felülvizsgálják az északafrikai erődítéseket Francia-Marokkó és Tunisz főbiztosai. A déltunisi francia erődítések megtekintése után ellenőrzik az Észak-Afrikában tett katonai intézkedéseket is.

— Fültövön ütötték egy vasdarabbal. Sári Márton 16 éves szabafestőinas, Olajító 9. szám alatti lakost veszekedés közben egyik barátja vasdarabbal fültövön ütötte. Ennek következtében körülbelül másfél cm-es nyitott sebet szenvedett. A mentők részeseittek első segélyben, majd az OTI sebészetre vitték.

— Eltűnt a gazdája pénzével egy kifutó. Molnár Márton Csapó uca 98. szám alatti kereskedő panaszt tett a rendőrségen, mert kifutója, Gombos Miklós a neki átadott husz pengőt nem juttatta el rendeltetési helyére, hanem azt magának megtartotta. A tin ellen az eljárás megindult.

— Három év alatt készül el a Csehországon átvezető 74 km. hosszú német autót, amit áprilisban kezdenek építeni. A csehek a földterületet ingyen bocsátották a németek rendelkezésére. Az út továbbra is cseh terület marad, de területenkivüliséget kap és a német katonaság ellenőrzi. A hatalmas autóstráda 37 méter széles lesz.

— Serdülő fiúknak és leányoknak adjunk időközönként reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes Ferenc József keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Kérdezze meg orvosát.

x Megkezdődik a vitorlázó repülésbeni oktatás. A Debreceni Repülő Club ifjúsági osztálya f. évi március hó 12-én délelőtt 11 órakor előadást tart a vitorlázó repülésről a Kereskedő Társulat dísztermében (Ferenc József ut S. sz.). A repülő club ezután hívja fel a repülésbeni kiképzést jelentkező középiskolai ifjúságot, hogy az előadáson megjelenni szíveskedjenek. A repülés iránt érdeklődő közönséget szívesen látjuk. Belépti díj nincs. Debreceni Repülő Club.

— A Kerekestelepi Olvasókör helyiségében a Nemzeti Egység Pártja 39. körzetének ifjúsága vasárnap este 7 órai kezdettel családijellegű műsoros estét rendez.

— A zsidó gimnázium purimi ünnepélye. Vasárnap délután 5 órakor nagyszabású purimi ünnepélyt rendez a zsidó gimnázium a hitközségi tanácsteremben. Az ünnepélyt dr. Gonda László tanár nyitja meg, Mohr István és Kálmánczi Péter tanulók alkalmi költeményeket szavalnak, Barna József és László mandolinon játszanak, az iskola kórusa és zenekara előadja Rothmann Emil karagagnak egy szerzeményét, végül az „Ahasvér meg Eszter” című háromfelvonásos darabot játsszák Csengeri György, Róbert Magda, Gróf Sándor, Fülöp László, Glück Sándor, Almási István, Neuman György, Csillag László, Göndör László, Grünvald Béla, Fülöp Tamás. Jegyek a gimnáziumban kaphatók.

— Vasárnap délután fél 5 órakor tartja a Maróthy B. E. Veresmarty Zsuzsanna-törzse a debreceni AERO-klub ifjúsági alapjának javára műsoros ünnepélyt a Kollégium dísztermében. Az ünnepi beszédet Kiss József tank. főigazgató mondja. Szerepelnek: Búza Gábor zenedei tanár, Pethő Sándor a kedvelt pendolin zenekarával s a Dóczy-énekkar. A záróbeszédet Török Tibor a tanítóképző igazgatója a törzs magistere mondja. A közönséget a nemes célra való tekintettel ezúttal szeretettel hívja meg az előadás Rendezőse.

— Gandhi 24 órás ultimátumot intézett Rajkor maharadszájához, akit arra szólított fel, hogy adjon népének alkotmányos kormányformát, mert ellenkező esetben holtig tartó börtönt kezd. A mahatma kijelentette, hogy szívesen adozza fel magát a nép érdekében.

— Egy hónapig fekvőt holtan lakásán egy asszony. Március elején a postás ki akarta kézbesíteni Szekszárdon öv. Schlay Ferencné született Faddi Katalinnak a nyugdíját, de az ajtó zárva volt. A szomszédok elmondták, hogy a 70 éves asszonyt, aki egyedül élt, egy hónapja nem látták már. A hatóság gyanusnak találta az esetet, behatolt a csukott lakásba, ahol holtan találták az idős asszonyt. Orvosi megállapítás szerint körülbelül egy hónapja fekszik holtan lakásán.

— Hétezer méter magasságban elalult Klöckner vitorlázórepülő Salzburg felett. Befagyott az oxigénkészüléke és a gépet a nagy szélroham pehelykönnyen sodorta tovább. Időközben magához tért, de így is csodával határos, hogy sértetlenül ért földet.

— Ruhatolvaj járt a Huszár Gál ucaán. Gyöngyösi Gyuláné, Huszár Gál uca 53-b. alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen egyén behatolt lakásába és onnan ruhaneműket lopott el. Eltűnt egy fekete férfinaradrág, két férfing és lábravaló.

Lugkőldatot ivott egy leány, mert megdorgálták

Jasinka Margit hajdusámsóni születésű 18 éves cselédleány öngyilkossági szándékból pénteken lugkőldatot ivott. A leány ifj. Szilágyi Sándor gazdálkodónál volt alkalmazásban a Nagyesere 76. szám alatti tanyán. Tettét azért követte el, mert valami csekélységet a gazdája megdorgálta. Az érzékeny leány biesulevelet írt haza szüleinek, majd ivott a lugkőldatból. Szerencséjére azonnal észrevették és így hamar segíteni tudtak rajta. Beszállították a Horthy kórházba. Állapota nem veszélyes.

Alkoholmérgezést kapott, mert Bősörménytől Debrecenig folyton ivott

Kökényesi József fuvaros, hajdudorogi lakost alkoholmérgezéssel szállították be a Horthy-kórházba. A fuvaros Papp Mihály nevű hajdudorogi lakossal együtt Bősörményből arucikket fuvarozott Debrecenbe. Utközben minden falu kocsmájánál megálltak és ittak. Fejenként összesen 3-6 liter bort fogyasztottak el. Mire beért Kökényesi Debrecenbe, eszméletlen volt már az alkoholtól. A Hattvan ucaán posztoló őrszem bevitte a központi ügyeletre székereken, ahonnan a mentők a Horthy kórházba szállították. Annnyira magához tért, hogy gyomormosást alkalmazhattak. A nála levő mintegy 126 pengőt megőrzés végett beszállították a rendőrségre.

— A HONsz köszönete. Debrecen sz. kir. város tisztifőügyézi hivatala 220 pengő, dr. Sajó László tb. főügyész a Honsz ügyésze 20 pengő, dr. Veress Géza főjegyző pedig 10 pengő adományt küldtek be a Honsz-hoz azzal a rendeltetéssel, hogy ezen összegek teljes egészükben a nyomorban sanyaló hadirokkantak és hadiözvegyek tagdíj hátralekai törlesztésére fordítandók, hogy így a nehéz sorban élő hadigondozottak tagsági jogait továbbra is gyakorolhassák és a tagok sorából ne töröltsenek. A legnagyobb nélkülözések között tengődő és jogaik fenntartásával további segélyezésüket lehetővé téve nagylelkű adományokat e helyen is a leghálásabb köszönettel nyugtatjuk. A Honsz elnöksége.

— Kétszázéves fennállását ünnepli a debreceni Kollégiumi Kántus. A 200 éves jubileumát ünneplő kollégiumi Kántus ma szombaton délután félhat órai kezdettel a Kollégium dísztermében tartandó házihangversenye keretében emlékezik meg kegyes-alapítóról: Nagy József, Vecsey Imre és neje Bruckner Karolina, Kövesdi János, G. Szabó Sámuel s neje Budaházy Emília Hegedűs István és neje Bruckner Róza, Magyar Gábor és neje Kegyes Juliánna, Kádár István, Fröter Ida, Sipos Margit, Stahl Henrik, Tóth Sámuel, Hegyi Mihályné, Liszka Nándorné szül. Varga Mária, Szakácsi A., Bereczky László, tordai Vasady Lajos és Tóth Lajos. A jókedvnek és a dalnak szerelmesei ők mind, élők és holtak. Övék a kegyetes emlékezés, a dal és a jókedv. Hangversenyükön közreműködnek: Benesik Joli úrleány zenekadémiái növendék, Solymossy József báránai református lelkipásztor humoros felolvasása, Szendy Tihamér hegedűművész, Ujfalussy József zongora és a Kántus Szigethy Gyula főiskolai ének- és zenetanár vezetésével. Mindenkit szeretettel hív és vár a rendezőség.

x Harmite százalékkal olcsóbban lehet színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári

Gyökössy Endre új verses könyve

Nyilvánosan megköszönöm a költőnek új verses könyvét. Egyszer olvastam el és tele vagyok vele. Nagyon megajándékozott engem Gyöngyössy Endre. Egy hívő lélek árasztotta rám meleg dallamait. Boldog ember ez a költő. Még borongása is biztos arány és világos mérték. Semmiféle misztikum nem felhőzi el szemhatárát.

Nem fél, hogy nevéükön nevezze meg a dolgokat; szavai így is költészetté izzanak. Kifejező ereje tökéletesebb, mint valaha; ritmusai zengenek; rímek természetesen kerekítik ki szavait és gondolatait. Örülök és boldog vagyok, hogy találkozhattam és együtt lehettem az apró jónapok hegedűsével. (H. H.)

ANTON ZISCHKA: HARC A FEHÉR ARANYÉRT

A „fehér arany” — a gyapot, ez a rendkívül fontos nyersanyag, amelynek a legutóbbi évtizedek során a világ gazdasági és politikai életében nagyobb szerep jutott, mint az államférfiak egész sorának. A „fehér arany”-ért folytatott harc intenzitása és egész világot átfogó szenvedélye semmiben sem marad el a küzdelem mögött, amelyet más értékes nyersanyag birtokért vívnak a hatalmak.

Anton Zischka, aki a petroleumért indított kapitalista és imperialista küzdelem megírásával tette ismertté nevét a világ olvasóközönsége előtt, most a gyapotot regényét alkotta. Ebből a bravuros újságírói készséggel és őszinte tudásra valló alaposítással megírt könyvből élénk táru a „fehér arany” tízezeréves csodálatos történelmének minden kiemelkedő epizódja. Az egész ókori Babylontól egészen napjaink Lancashire-jéig mindennel megismerkedünk, ami csak a gyapotnak, korunk gazdasági élete egyik legfontosabb nyersanyagának karrierjére vonatkozik.

Páratlan világhosszúval vetíti elénk Zischka könyve a világgazdaságot és világnolitikát azokat a fejezeteket, amelyekben a gyapot játsza a főszerepet, egyben magasabb szempontú útmutatást is ad a jövőre nézve.

Zischka könyve, mint olvasmányos felér a legizgalmasabb regénynek, amellyel tanulmányos is. A magyar fordítás kifogástalan munka. A könyv igen szép kiállításban Renaissance kiadónál jelent meg.

x Ingenybe esik minden harmadik színházi jegye, ha kétszer a kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári

— Meghalt Tutankamon sírjának feltárója, Howard Carter, ismert egyiptológus esütörtökön este 66 éves korában Londonban. Ő volt az, aki az azóta meghalt Carnarvonnal együtt 1922-ben feltárta Tutankamon sírját.

x Állást, megélhetést, kenyeret jelent a gyorsírás és gépirás alapos tudása. A perfekt gyorsíró és gépiró háromszor értékesebb, használhatóbb az irodában, hivatalban. Ezért követelik ma minden állástkeresőtől a gyorsírás és gépirás tudását. A Naményi Gyorsíróiskola rövid idő alatt perfekt gyorsíróvá, gépiróvá képezi ki azokat, akik a március elején kezdődő új „Irodai Tanfolyam”-ra beiratkoznak. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulólkedvezmény. Tanfolyam után államilag, állami állásokra is képesítő bizonyítvány, (Rákóczi uca 17.)

GYÁSZ ROVAT

Erdei Károly Máv. altiszt 31 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 11 órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Nyiresászári. — Gebauer cég rendezi.

id. Debrecei Ferenc ny. honvédmester 70 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Kishegyesi út 33. Gebauer cég rendezi.

Deli Józsefné Rózsa. Franciska 74 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Csemete u. 17. Gebauer cég rendezi.

Kik kaptak építési engedélyt

Az elmúlt hónapban a következők kaptak és kaptak építési engedélyt: Kósa István, Kishegyesi út 8. átalakítás, fűskam. kerítés. Gőz András, Faiskóia uca 7. kerítés. Diószegi János Hadházi uca 26. lakóház. Kapsi András, Vendég uca 62. átalakítás és WC. Dr Pálffy Zoltán, Honvédtető uca 16. kerítés. Demeter János, Jeróka uca 43. kerítés. Jedy Szabó Ferenc, Széchenyi uca 76. lakóház. Dr Riekl László, Nagyhegyes 49. lakóház. Svetits-intézet, Szent Anna uca 28 sz. tornaterem. v. Kalmár Lajos, Gróf Vécsey uca. lakóház. Pénzes Miklós Monostorpályi út 7. lakóház. Hídegkúti János, Károly Ferenc József út 42. told. Szigetvári Sándor, Herceg u. 8. mell. ép. Kovács Ferenc, Dózsa u. 25. szám, lakóház. Tar István, Borz u. 27. kerítés. Törös János, Szondi uca 27. lakóház. Rácz József, Nyil uca 31. kerítés, kapu. Bártha Károly, Honvéd uca 61., átalak. Gál Lajos, Gyolcsos uca 4., toldalék.

— **Kivégzésre utaztában hirtelen meghalt az állomáson** a párisi hóhérdinasztia utolsó tagja. A Deibler-család 120 éve viseli az ítélvégrehajtó tisztségét Franciaországban, mely apáról fiura szállt. Ugy a most meghalt hóhér, akinek ez lett volt 40-is kivégzése éppen szülővárosában, mint több öse, megpróbált szabadulni a végzeteszerűen örökösödő foglalkozástól, de a közvélemény ezt lehetetlenné tette. Anatole Deiblernek nem maradt utóda. Az új hóhér az unokaöccse.

— **Ezer ritka bolha érkezett Londonba Amerikából.** A brit múzeum számára érdekes küldemény érkezett a napokban az Egyesült Államokból. Nyolcvan különböző fajhoz tartozó ezer pompás bolhapéldány volt a csomagban. A bolhákat az orégoni egyetem fűrészes munkáival tenyésztették. Olyan bolhafajtákról van szó, amelyek már kihaltak voltak és a szabad természetben már nem is fordultak elő. Ismeretes, hogy a bolhacirkuszok tulajdonosai már régóta panaszkodnak, hogy a bolhák halóban vannak. A békevilágban a párisi Rothschildnak volt híres bolhagyűjteménye, amelynek csodájára jártak a másnások. Rothschild egy-egy ritka példányért nagyon sok pénzt áldozott és gyűjteményét múzeumszerűen rendezte be.

— **Feltörték a szőlőben egy pajtát.** Debrecei Ferenc csizmadia-mester, Mester uca 44. szám alatti lakos a télére lakatlanul hagyott szőlőjét péntek reggelre feltörve találta. A Bzerédi uca 81-a. szám alatti épületből az ismeretlen betörő ellopott egy fekete női ruhát, egy pár férfi cipőt és különféle mezőgazdasági szerszámokat. A kár mintegy 30 pengő.

Mese az írógépről

Egy gépirónó romantikus szerelmi regénye

»Mese az írógépről«, az lehetne annak a történetnek a címe, amely Szegedről, egy ügyvédi irodából indult ki és messzi Afrikában, az olasz Tripoliszban ért véget.

Egy szegedi előkelő ügyvéd irodájában volt alkalmazva mint gépirónó Desies Erzsébet. Az ügyvédet két évvel ezelőtt kinevezték királyi ügyésznek Budapestre és a szorgalmas, feltűnő szépségű gépirónó asszony máról holnapra állás nélkül maradt. Desies Erzsébet azonban nem esett kétségbe és megtakarított pénzen táncosnőnek képzegette ki magát, sőt táncosnőnek a tőkéletesebb végett édesanyjával együtt felment Budapestre.

Desies Erzsébet csakhamar kedvező szerződés ajánlatokat kapott. Külföldi turnéra elkísérte édesanyja is. Legutóbb Tripoliszban lépett fel a kitűnő magyar táncosnő, ahol megismerkedett egy fiatal olasz katonaróval.

Az orvos beleszeretett a fiatal táncosnőbe és amikor Desies Erzsébetnek lejárt a szerződése, a fiatal arisztokrata családból származó orvos levelekkel ostromolta Desies Erzsébetet és végül is megkérte a kezét.

Édesanyja beleegyezett a házasságba és így a fiatal olasz orvos tegnapelőtt megérkezett a fővárosba, ahol rögtön megszerezték a polgármesteri engedélyt és Desies Erzsébet a nyolcadik kerületi anyakönyvi hivatalban örök hűséget esküdött Dottore Giovanni Morganti olasz orvoshadnagyra.

A fiatal házaspár nászútra Giovanni Morganti szüleihez, Rómába utazott.

— **Kén és arzén van a mezőkövesdi hőforrásban** a jelek szerint, amely gyógyhatású. Az olajkutató mélyfúrások során 65 fokos melegvizet tört fel, mely nagy erővel 30—35 méter magasságra szökik.

— **Megkezdődött a sokgyermekes családok segélyezése** Siklóson, ahol Landok Imre községi atadta az első százpengőt. Landoknak öt élő gyermeke van, és négy meghalt.

— **Tizenegy szabadtéri előadást rendeznek az idén Szegeden** külföldi művészek részvételével. Az ideai játékokat a magyar-olasz barátság jegyében bonyolítják le.

MOZI

A VIGSZINHÁZ MOZGÓ FILMJE.

Kék róka

Herczeg Ferenc nagyszerű, szellemes darabjából kitűnő filmet csináltak. A kiváló magyar író darabja nagyszerűen érvényesült a vásznon is s maga a téma annyira nemzetközi, hogy szinte semmi sem sikkad el érdekességéből, bárha a filmszerűség érdekében jókora változtatásokat végeztek a mesén. A KÉK RÓKA azonban így is egyike a legjobb társadalmi filmeknek s ebben jelentékeny része van a kitűnő szereplőgárdának, élén Zarah Leanderrel, akinek ragyogó, s egyéni művészete pompáson érvényesül Cecil szerepében. A magyar mozikközönség kedvence Paul Hörbiger ezúttal is remekel és kitűnő színészek bizonyul ismét Wily Birgel. A kísérő műsor érdekes.

SPORT

Sporthíradó

A Debreczen sporthírszolgálatának jelentése:

A Boeszkai hivatalosan csak szombaton állítja össze a csapatot, ekkor lesz a játékosértekezlet is. Ekkorra várják Nádast és Kertest is. A Boeszkai előreláthatólag így áll fel: Kertes, — Nadas, Janzso, — Palotás, Pocsai, Békéssi, — Markos, Kristóf, Horváth, Csokai (Sándor), Hajdu...

A Phöbus színe is kék-sárga, mint a Boeszkaié. A Boeszkai most nem a megszokott kék-sárga mezben játszik, hanem sététkék ingben, amit a bankosoktól kértek kölcsön. Hátha szerencsés hoz a kölcsön dressz...

Nagy bizakodással jön Debreczenbe a Phöbus: győzni akarunk az új rendszerű játékkal Debreczenben. Így áll fel a Phöbus: Csikós, — Véber, Megyery, — Gombkötő, Korányi, Titkos II. — Béky, Szikár, Solty, Turay II, Tóth. Tartalék: Szirmai...

Az Ungvári AC vasárnap Kisvárdán játszik a Kisvárdai KLE csapatával. Ez lesz a UAC első mérkőzése a felszabadítás után.

Berettyóújfaluban vasárnap a Bihari Turul a Püspökladányi Máv-val játszik barátságos mérkőzést.

x Kérjen tíz szelvényből álló kedvezményes tőmből a színházi titkártól így nagyon olcsón járhat színházba.

KÖZGAZDASÁGI

Nagy élénkség a baromjipiacon

Drágul a baromfi, a gyümölcs és zöldségárak ára változatlan

A tegnapi hetipiac általában véve igen forgalmas volt. Különösen a baromfi piac, pedig az árak emelkedtek. Különösen a tyúk és káppan ára emelkedett, mégis ebben volt a legnagyobb forgalom. Kacsa és liba, valamint csirke kevés volt. Tojást is sokat adtak el, ára változatlan, 6—7 fillér darabja.

A zöldség és gyümölcsipiacon gyengébb volt a forgalom, habár itt is volt valami élénkség, ami a hónap elejével van kapcsolatban. Ilyenkor több pénzük van a háziasszonyoknak.

Zöldségárak: róza burgonya 10 f, kiftli-burgonya 24 f, Ella és másfajta 5—7 f, zöldség kg 16 f, csomója 10 f, kevert zöldség csomója 5 f, káposzta drb 10—20 f, vöröskáposzta drb. 10—24 f, karfiol drb. 50, savanyú káposzta kg 16 f, kelkáposzta drb 6—16 f, cékla kg. 10 f, spenót csomója 12 f, sóska csomója 16 f, zeller drb 2—4 f, karalábé drb 3—6 f, retek drb 2—16 f, torma kg 40 f, vereshagyma kg 16 f, fokhagyma kg 30 f, sampion gomba kg 2.40 P.

Gyümölcsárak: közönséges alma kg. 32—48 f, nemes alma kg 70—1.40 P, narancs kg. 70—1 P, citrom drb 6—7 f, körte kg 1.20 P.

Baromji-árak: csirke kg. 1.50 P, tyúk kg. 1.40 P, kővérkacsa és liba kg. 1.40 P, tojás jdrb 6—7 f, kilója 1.20 P.

Marha- és borjúhúsárak: marhahús elsőrendű kg 1 P, másodrendű kg. 80 f, báránvhús kg. 1.30 P, borjúhús kg. elsőrendű 1.60—2 P, pórköltnek való

1.20 P, juhhús 80—1 P.

Sertéshúsárak: comb, karaj, lővíska kg. 1.72 P, tarja 1.48 P, oldalas 1.32 P, bőrőshús 80 f, köröm 69 f, zsírnakvaló 1.40 P, hárj és zsír kg 1.60 P, sós-szalonna 1.60 P.

Halárak: apróponty kg 70 f, ponty nagyobb 1.20—1.60 P, harsa kg 2.40—2.60 P, balatoni fogas kg. 3 P, esuka kg 1.60 P.

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon a tengeri 10 fillérrel, a zab szintén 10 fillérrel emelkedett. A többi terményárak változatlanok maradtak. A lisztárjegyzőbizottság a búzaliszt árát 25 fillérrel, a rozs liszt árát pedig 50 fillérrel szállította le.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.20—20.25, 78 kg 20.40—20.55 79 kg 20.60—20.75 80 kilós 20.70—20.85. — Felsőtisza 77 kg 20.10—20.25, 78 kg 20.30—20.45 79 kg 20.50—20.65, 80 kg 20.60—20.75 rozs pestvidéki 13.85—14.00, rozs más 13.90—14.20, takarmányárpa elsőrendű 16.00—16.30, középmínőségű 15.75—16.00, sörárpa kiváló 18.75—19.25, prima 18.00—18.50, zab elsőrendű 19.70—19.85, középmínőségű 19.60—19.70, tengeri 14.75—14.85. — korpá 13.00—13.15, 8-as liszt 15.90—16.20 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 688 darab sertést. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 229 darab volt. Az irnázat változatlan Árak: szedett sertés I. 88—91 fillér, II. 83—86 fillér, III. 72—82 fillér, angol tökesertés 92—94 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kilónként.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

A város tulajdonát képező s a Hortobágy Mátán levő illetményföldekből visszamaradt két k. hold 137 négyyszöglet területű ingatlan, folyó évi március hó 6-án, délelőtt 9 órakor bérbeadásra kerül. A bérbeadás 1939 évi október hó elsejétől, 1942 szeptember 30-ig terjedő időre szól. Az árverés a város háza kistanácstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kiküldési ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverelő bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (város háza, főemelet) megtekinthetők, ugyanitt nyerbeth mindenféle felvilágosítás is.

Polgármester.

x HIRDETMÉNY.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező törzsménnyel vegyes ivarú és korú 1—3 éves csikók, valamint törzsgulyabeli és apa állattartásbeli különböző korú bikák, 1939 évi március hó 14-i heti vásáron a Baromvásártéren nyilvános árverés útján eladásra kerülnek. Az árverés megkezdésének időpontja reggel 9 óra Gazdasági tanácsnok.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező Páltag Ujföld Bellegelő. I. sz. a. Fried-féle 76 k. hold 556 n. 51 területű úgynevezett Pallagszéli ingatlan 1939. évi okt. hó 1-től az 1942. évi szept. hó 30-ig terjedő 3 évi időtartamra árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni.

A bérbeadó árverés 1939. évi március hó 6-án d. e. 9 órakor a város háza tanácstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kiküldési ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza főemelet) megtekinthetők és ugyanott nyerbeth mindenféle felvilágosítás is.

Polgármester.

APRÓHIRDETESEK

Legfinomabb
elegz vörnarancs 96 fill.
mészédes JAFFA
narancs 80 fill.
a Déligyümölcsarnokban
Piac u. 7.
Arany Bika mellett

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
nőtlent, bentkosztost
katonaviseltet
keresek vidéki homoki
gazdaságba. Cim a ki-
adóbivaltalban. 1512 vv

Tauulót
erős fiút felvesz Szi-
lági fűszeres, vámos-
pécsi sorompónál. 1681

Fodrászsgéd,
kiscigitőnek felvétetik.
Ajtó uca 41 sz. 1720

Kerékpáros
kifutót 16 éven alulit
felvesz Kontsek-cipő-
üzlet. 1715

Tizenhatéven
aluli kifutót felve-
szek, Fahidi, Simonffy
ucca 6. 1696

Alkalmazást nyer nő

Gépiróóó,
pénztárhoz, óvadékkal
előnyben. Írásbeli aján-
lással festékküzet, Csa-
pó uca 22. 1718

Intelligens
kiszolgálóéány fizetés-
sel, lakással, ellátással,
azonnal felvétetik, Ha-
lász vendéglőben, Mar-
gittfürdőnél. 1717

Hölgyfodrász
kisasszonyt felvesz Fe-
jes és Biró fodrász,
Deák Ferenc uca 26. 1710

Háztartási alkalmazott

Bejárónót
keresek azonnali belé-
pésre. Cim: Horthy
kórház, portásánál. 1658

Bejáróasszony
jó bizonyítvánnyal fel-
vétetik, Szöllősi tőzsde,
püspöki palota. 1706

Ajánlat

Női kabátot
Vágótól,
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó uca 10. szám.

Varrógépek,
kerékpárok vétele, el-
adása, kölcsönzése. I.
Singer 103. gyors gép.
I. Pfaff szabógép eladó
Eisenberger, Csapó u.
101. szám. 1647 4. 3.

Terméskő
kert díszítéshez kap-
ható. Sipos, Csapó uca
13. szám. 1551

Tisztelettel
értesitem a nagyérdemű
közönséget, hogy ki-
főzésemet megnyitot-
tam a Petőfi-tér 6. sz.,
alatt. Kérem szíves
pártfogásukat.
Losonczy Jánosné 1690

Értesítés.
A Hullaház vendéglő
éttermei Timár u. 31.
Összejövetelk ban-
kettek rendezésére
legalkalmasabb. Jó
konyha, fajborok, ei-
gányzene Tulajdo-
nos Kovács József
vendéglős,
810. II 19—III 19.

Ingyen
elhordható jó fekete
föld és törmelék fel-
töltésre alkalmas. —
Tanító u. 18. számú
ház udvaráról. 547 vv

Kabátot
10. ucaai ruhát 4. há-
ziruhát 3 pengőért
készít az Elit szalon,
József kir. h. 24.
798. 3. 4.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala“
cianozó vállalattal,
Rákóczi uca 9. sz.,
telefon: 14—27. sz.
1038. 5. 29.

Poloskairást
ciángázzal, lakások át-
vizsgálását felelősség-
gel vállalja, Kiss ciano-
zó vállalat, Kigyó uca
5. szám. 1476 5. 31

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asz-
tali tűzhelyek legolcsó-
ban, Csapó uca 87. sz.
tűzhelyüzem. Használ-
tat becserelek. 454 5. 15

Festés,
cipőt, retiküll, bőrká-
bátot villanygéppel festem. —
Nagy Károly,
Batthyány uca 10. 1667 4. 3.

Kereslet

Veszek
használt bútort, zálog-
jegyet, varrógépet, min-
denféle ingóságokat,
Csapó uca 16. szám.
Hívásra jövök. 718 3. 17

Pulykatojást
keresek, költőképest
megvétele. Cimet ké-
rem e lap kiadóbivaltal-
tal pénztárában leadni
1602 3. 5.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-
gária panzióban **szobák**
**napokra s hónapszám-
ra,** Ferenc József út 59
szám, telefon: 23-39.
800 vv

Élelmiszer ital

Köser
ujlétaí sajáttermésű,
édeskés rizling, ezerjő
boraimat ünnepre 70
filléért árusítom. Si-
monffy uca 59. 1663

Oktatás

Steier citera
tanítást vállalok, Szent
Anna uca 11., kereszt-
épület. 1693

Német
nyelvoktatás gyerme-
kek és felnőttek részé-
re, házhoz is elmegyek.
Bethlen uca 57. 1714

Hangszer

Pianinó
márkás, külön hangú
bérbeadó. Cim a kiadó-
ban. Telefon: 24-74. 1674

Bútor

Antik
börgarnitúra, antik ta-
bernakum, szalontükör
barokk ebédlő eladó.
Zugó uca 3. 1552

Tüzelő anyagok

Itt az olesó fa!
apritva és hazaszállítva
mázsánként száraz
tölgy 4.20 P, akác 4.—
P. Kiváló szenek. Akác
szőlőkaró kapható. Kovács
fakereskedő Szent
Anna uca 36. 1572

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet,
város közepén, nagy-
forgalmú, elköltözés
miatt jutányosan eladó.
Cim a kiadóban. 1652

Kiadó lakás egyszobás

Egyszobás,
nagy előszobás, szép la-
kás kiadó, Poroszlay
út 72. 1691

Uj
világos szoba, konyha
spájz, április elsejére
kiadó. Honvédtemető
uceából nyíló Csörz u.
27 C. sz. 1762

Kiadó lakás kétszobás

Hatvan uca 6.
számú bérházban telje-
sen modern, komfortos
központifűtéses és
melegvíz szolgáltatás-
sal ellátott 2 s 3 szobás
lakás, május hó 1-ére
kiadó. Értekezni lehet
a zsidó hitközs. ügyészi
hivatalában, József kir.
herceg uca 26. I. em.
Telefon: 22-31. 1512

Kétszobás
több mellékhelyiségből
álló tégementes lakás.
májusra, tiszta, szép
udvarban. Hatvan uca
24., keresztépület. 1695

Kiadó lakás
kétszobás, esetleg csak
egyszobás ucaai föld-
szintes, magánházban,
kapualatti bejárattal,
garzon úriembernek bú-
torozatlanul olesón, má-
jus elsejére kiadó. Erd-
deklódni lehet: délelőtt
8—10 óráig, telefon:
18-99. szám. 1688

Kiadó
szép ucaai kétszobás la-
kás, mellékhelyiséggel,
május elsejére. Megte-
kinthető délelőtt 10—
12 óráig és délután 2—
4 óráig. Cegléd uca 1.
1474

Kiadó
több rendbeli lakás,
gáz- és víz bent, fürdő-
szobás is. Garay uca
15. szám. 1712

Kiadó lakás háromszobás

Olesón
kiadó 3 szobás, napos,
emeleti lakás azonnal,
vagy májusra, két elő-
szobával, Erzsébet u.
50. sz. Rendelőnek és
irodának is alkalmas.
megtekinthető délután
öt órakor. 1327

Háromszobás,
modern ucaai emeleti
lakás kiadó, májusra,
József kir. herceg uca
7. 1651

Három szoba,
konyha, kamara, nagy
gyümölcsös kerttel. —
Sinay uca 11. 1697

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
május elsejére kétrend-
beli elsőemeleti négy-
szobás lakás, Csapó u.
24. szám. Értekezni le-
het: Horváth felügyelő
nél, Helyivasút igaz-
gatósága. 1607 vv.

Kiadó
négyzobás, részben
ucaai lakás, teljes kom-
forttal, május hó 1-ére
Rákóczi uca 7. 1586

Kiadó
ucaai földszinti ötszo-
bás és emeleti négyzob-
bás lakás, május hó
elsejére, Kossuth uca
22. sz. 1659

Négyzobás,
fürdőszobás, hallos
kerti lakás, 300 négy-
szögöl gyümölcsös és
rőzsás kerttel, május
1-ére kiadó. Zelemér u.
5. sz. Siketnema-intézet
szomszédságában. 1224 vv

Lakást keres

Zongorahasználattal
keresek bútorozott szo-
bát. Ajánlatot „Köz-
pontban” jelzigére a ki-
adóba. 1694

Bútorozott szoba

Bútorozott
szoba kiadó. Busi uca
3. sz. Péterfia uca kö-
zelében. 1533 vv.

Kapualatti
különbejárattú ucaai
garzon bútorozott szo-
ba azonnal kiadó. Zúgó
uca 4. szám. 1716

Ingóságvétele

Használt
üveget veszek, Lukács,
Piac uca 41. 1705

Ingóság eladás

442 x E.
National kassza eladó.
Hatvan uca 1., hentes-
üzlet. 1719

Vegyés

Szép világos
udvari parkettes helyi-
ségek, tánciskola, klub
stb. célra alkalmasak,
kiadók. Piac uca 59.
1467

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácából, haza-
szállítva kapható Vágó
tűzfakereskedésben a
Margit-fürdőnél. Tele-
fon: 10-24. 1677 3. 28.

Eladó házhely

Villatelek,
egy 404 s egy 327 négy-
szögöles, a Lajos király
téren, közművekkel át-
helyezés miatt sürgő-
sen eladó. Értekezni le-
het: Lajos király-tér 7.
szám alatt. 107 vv.

Villatelekek,
termő gyümölcsösök el-
adók. Sesztina uca 4.
(kisállomás mellett).
1866 3. 2

Eladó ház

Eladó
hétméteres új téglá ese-
reces épület. Értekezni
Beresényi uca 101. sz.
dohányvárda. 1706

Eladó
Józsán jól jövedelmező
telepengedélyes 16 ló-
erős, gázmotoros dará-
lómalom, helyiséggel.
Eesedi Gáboré. 1683

Villa.
háromszobás, össz-
komfortos, parkiro-
zott, gyümölcsösökkel
és szőlővel beültetett
448 négyzögöles tel-
ken villanegvedben
áthelyezés miatt sürgő-
sen eladó. Értekez-
ni: Lajos király tér
7. szám alatt. 107 vv

Használt
autók és motorkeré-
párok, alkalmi áron ei-
adók. Szoboszlai, Szé-
chenyi uca 24. 1463 vv

Mester uca
és Kar uca sarkán le-
vő ház (patika van ben-
ne), úrilakással, min-
den elfogadható áron
eladó. Ugyancsak eladó
gazdálkodóknak külö-
nösen alkalmas ház, a
Kar uca 37. alatt előb-
bi ház mellett, négyzob-
bás, összkomfortos la-
kással, istállóval, gaz-
dasági udvarral, telje-
sen alapincézve, elköl-
tözés miatt. Értekezni
Bakóczy ingatlanforgal-
mi irodánál, Werbőczy
1150 vv.

Eladó
vagy kiadó, Boeska-
kertenben levő villa 5 és
fél hold területtel, mely
ből 1 és fél hold termő
szőlő, Cim a kiadóban.
1506

Eladó
emeletes, ötszobás mo-
dern villa, TIKÁV kö-
zelében, Gvadányi u.
10. szám. 1171

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a vá-
ros forgalmas, nagy
fejlesztés előtt álló be-
lyén azt a házat meg-
veszi, amelyikben 2 szo-
bás, 4 egyszobás lakás
és 1 üzlethelyiséggel
szobával bíró lakás
van. A havi jövedelem
130 pengő. A ház a vé-
telár felével már átve-
hető. Címét a kiadói-
vatal mondja meg. 14 A +

Ugyszólván ingyen
juthat most házhoz az,
aki megveszi a Héleve-
zer uca 47. számú há-
zat, mert a vételárat
lakbérletkötéssel, részle-
tekben kifizetheti, tehát
amit a háztulajdonos-
nak fizetne lakbérként,
azt saját háza árába fi-
zeti. Nagyon szép kony-
hakert, két szivattyus
kut van a 700 négy-
szögöles telken. Hosszú
tornác, több lakás, is-
tálló van a házban Jól
14 A +

Eladó föld

Eladó
Józsán, erdő mellett
villaszerű épület, hat-
száz négyzögöl gyü-
mölcsösökkel, Eesedi Gá-
boré. 1684

Eladó szőlő
Boeska-kertenben
Boeska-kert legszebb
helyén, Városi Tak rék
tulajdon. Takács-féle
szőlőből, kedvező fi-
zetségi feltételek mellett
még kilenc parcella el-
adó. Értekezni lehet:
Takács megbízottal a
helyszínen. 1600

Szerkesztésért felelős:
PALFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
SZÁNTALAP KÖNYV- és LAPKIADÓ
RESZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadószeri felelős:
Dr. SZIGETHY GYULA
igazgató.